Analiza wniosków monitoringu przebiegu testowania świadczenia usług społecznych w ramach realizowanego PUS

Wykonawca:

BD CENTER

– Rzeszów, lipiec 2022 r. –

Działanie realizowane w ramach projektu pt.: Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka”, realizowanego w ramach Działania 2.8 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Spis treści

Wstęp 3
1. Działalność CUS Adamówka w świetle danych zastanych 4
2. Działalność CUS Adamówka w opinii odbiorców usług społecznych 11
2.1 Uwagi metodologiczne – badania ankietowe 11
2.1.1 *Zarys metodologii badań ankietowych* 11
2.1.2 *Organizacja badań w terenie* 12
2.1.3 *Struktura próby badawczej* 13
2.2 Działalność CUS Adamówka w opinii badanych odbiorców usług społecznych 17
2.3 Propozycje dotyczące poszerzenia zakresu działalności CUS Adamówka 20
Podsumowanie 27
Spis tabel, wykresów i zestawień 29
Aneks 31
Zestawienia 31
Narzędzie badawcze 36

Wstęp

Plan Wdrażania Usług Społecznych opracowany w 2021 r. w związku z działaniami organizacyjnymi, w wyniku których powstało **Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka" w Gminie Adamówka** przewidywał oprócz bieżącego przeglądu i kontroli efektywności Indywidualnych Planów Usług Społecznych podjęcie zabiegów mających na celu monitoring usług świadczonych w ramach CUS spełniający funkcję narzędzia zarządzania strategicznego. W związku z tym wyróżniono dwie kategorie wskaźników realizacji działań w zakresie PUS, tj.:

(1) ilościowe (odnoszące się do tzw. twardych danych), czyli liczby osób korzystających z usług społecznych, liczby usług społecznych określonych w katalogu usług, liczby zrealizowanych usług, liczby podmiotów realizujących usługi społeczne, liczby partnerstw związanych z realizacją PUS, liczby indywidualnych planów usług społecznych oraz liczby działań wspierających;

(2) jakościowych (w tym znaczeniu, że opartych na opiniach uzyskanych w ramach badań ankietowych, a jednocześnie analizowanych w sposób ilościowy – na podstawie pytań zamkniętych – oraz jakościowy – pytania otwarte i półotwarte), czyli poziomu zadowolenia odbiorców usług, opinii na temat terminowości wykonanych usług, kompetencji osób realizujących te usługi, dostępności usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców oraz czytelności i dostosowania procedur udzielania usług.[1]

W efekcie tak przeprowadzonego monitoringu został zaktualizowany Program Usług Społecznych realizowany przez CUS Adamówka.

[1] *Plan wdrażania Centrum Usług Społecznych w Adamówce*, Adamówka, czerwiec 2021 r., s. 39.

1. Działalność CUS Adamówka w świetle danych zastanych*

W odniesieniu do **liczby osób korzystających z usług społecznych** w Gminie Adamówka można zauważyć, iż na przestrzeni lat od 2015 r. do 2021 r. odnotowano wyraźny spadek klientów placówki z 446 do 249 osób, czyli o ok. 44%. Taką tendencję w omawianym okresie można było zaobserwować również w przypadku danych z poziomu powiatu oraz województwa. Jednakże należy tu zauważyć, że dane dotyczące średniej liczby osób korzystających z usług społecznych w powiecie oraz w województwie wykazują bardzo silną korelację (p.<0,001; r Pearsona 0,985; zależność dwustronna), to takiego związku istotnego statystycznie nie odnotowano porównując dane z gminy z tymi z wyższych szczebli administracyjnych. Wynika to z faktu, iż w analizowanym okresie liczba osób korzystających z omawianych usług systematycznie, i prawie idealnie jednostajnie malała w przypadku powiatu i województwa, to w Gminie Adamówka w latach 2017-20 odnotowywano tendencję odwrotną, tj. wzrostową. Jednakże w 2020 r. miał miejsce gwałtowny spadek liczby takich osób w opisywanej gminie, przez co w odróżnieniu od lat 2019-20, spadła ona poniżej średniej wojewódzkiej, utrzymując się jednocześnie wyraźnie powyżej średniej z powiatu – por. Wykres 1.

Wykres 1. Liczba osób korzystających z usług społecznych na podstawie decyzji w latach 2015-2021 (GOPS / CUS Adamówka)

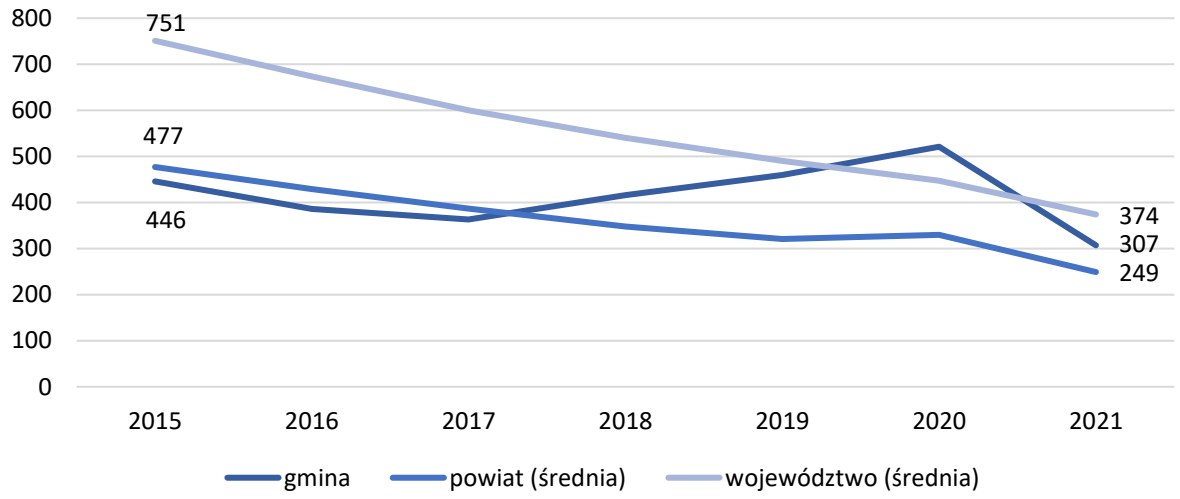

Źródło: opracowanie własne na podstawie
M. Misiąg, *Ocena zasobów pomocy społecznej. Rok 2021*, CUS Adamówka 2022, s. 12.

Także biorąc pod uwagę liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Adamówka w latach 2015-20 odnotowano wyraźny spadek, tj. z 430 rodzin w 2015 r. do 182 rodzin w 2021 r., czyli aż o ok. 58%. Wraz ze spadkiem liczby rodzin wymagających wsparcia zmniejszył się również zasięg oddziaływania tego rodzaju pomocy. Jeśli bowiem w 2015 r. w rodzinach objętych wsparciem ze strony placówki pomocowej było 1985 osób, to już w 2021 r. było ich 648, tj. o ok. 67% mniej. Tendencja spadkowa w tym względzie jest bardzo konsekwentna, z wyjątkiem 2020 r., który był wyjątkowy z uwagi na zjawisko pandemii i związane z tym problemy natury zdrowotnej, ale także społeczno-ekonomicznej – por. Wykres 2.

* W części pierwszej niniejszego raportu wykorzystano tzw. analizę danych zastanych (z ang. *Desk Research*), tzn. odwołano się do tzw. twardych danych pochodzących z dokumentów sporządzonych w związku z funkcjonowaniem CUS Adamówka zawierających informacje o działalności placówki, liczbie osób i rodzin objętych poszczególnymi rodzajami wsparcia.

Wykres 2. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2015-21 (GOPS / CUS Adamówka)

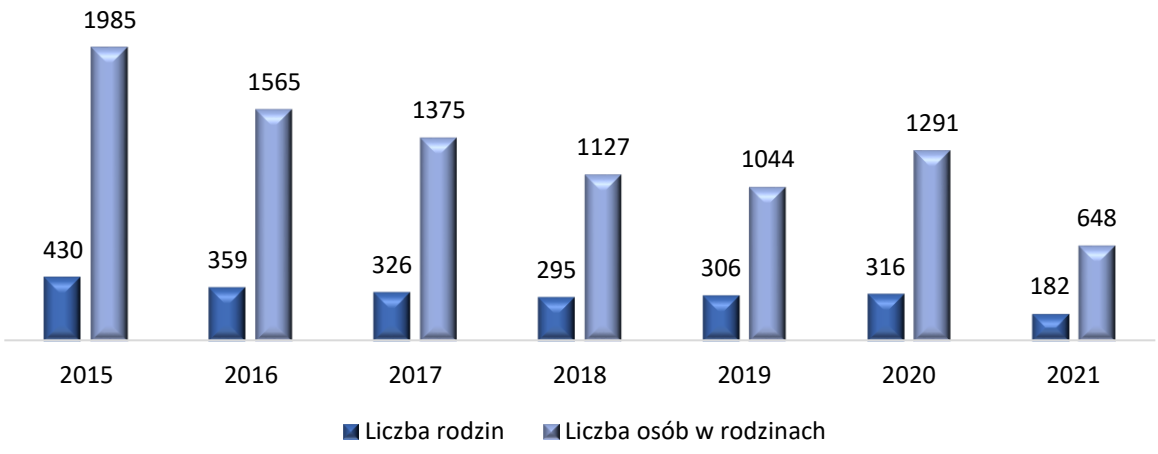

Źródło: opracowanie własne na podstawie
M. Misiąg, *Ocena zasobów pomocy społecznej. Rok 2021*, CUS Adamówka 2022, s. 15.

Liczba osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych w latach 2016-21 w Gminie Adamówka wyraźnie spadła z 348 osób w 2016 r. do 241 osób w 2021 r., tj. o ok. 31%. W tym okresie wzrosła natomiast liczba osób, którym przyznane zostały świadczenia pieniężne z 38 osób w 2016 r. do 71 osób w 2021 r., tj. o ok. 87%, przy czym w tym przypadku biorąc pod uwagę dane rok do roku, liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych w 2021 r. była mniejsza, niż w 2020 r. o 39 osób. Jak widać liczba wypłacanych świadczeń pieniężnych rosła w latach 2016-20, przy czym w latach 2018-19 odnotowano tu pewną stagnację, aby w 2021 r. znacząco się zmniejszyć. Należy tu zauważyć, że w 2016 r. został wprowadzony program tzw. 500+, który początkowo dotyczył drugiego i kolejnych dzieci, a od 2019 r. także pierwszego. Do końca 2021 r. obsługą programu zajmowały się ośrodki pomocy społecznej, a od początku 2022 r. rolę tę przejął ZUS – por. Wykres 3.

Wykres 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2016-21 (GOPS / CUS Adamówka)

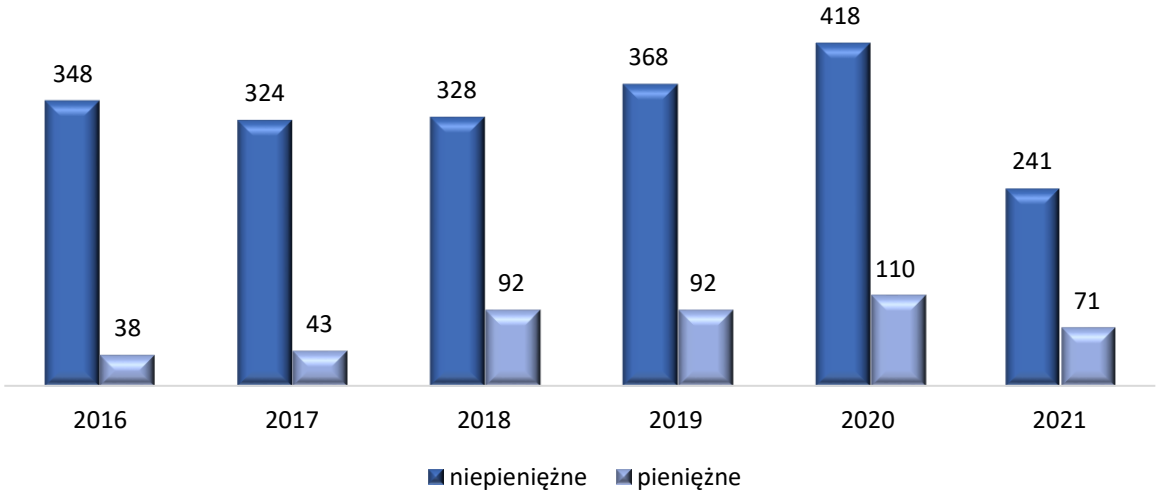

Źródło: opracowanie własne na podstawie
M. Misiąg, *Ocena zasobów pomocy społecznej. Rok 2021*, CUS Adamówka 2022, s. 19.

W latach 2016-2021 zmniejszyła się natomiast liczba rodzin korzystających w Gminie Adamówka ze świadczeń niepieniężnych, z 194 w 2016 r. do 139 w 2021 r., tj. o 28%, przy czym w latach 2016-2020 był tu obserwowany wyraźny trend wzrostowy, który swoje apogeum osiągnął w 2020 r., kiedy takich rodziny było 261. Oznacza to, że licząc rok do roku w 2021 r. w porównaniu z rokiem poprzednim spadek liczby rodzin korzystających ze świadczeń niepieniężnych wyniósł ok. 47%. Podobnie w przypadku świadczeń pieniężnych w latach 2016-2020 odnotowano systematyczny wzrost liczby rodzin korzystających z tego rodzaju wsparcia, z 38 w 2016 r. do 107 w 2020 r., a już w 2021 r. miał miejsce wyraźny spadek tej liczby do 69 rodzin. Tym samym można stwierdzić, że w perspektywie lat 2016-21 miał miejsce wzrost liczby rodzin pobierających świadczenia pieniężne o ok. 82%, ale w porównaniu z 2020 r. miał miejsce w tym względzie spadek omawianej liczby o ok. 36% – por. Wykres 4.

Wykres 4. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2016-21 (GOPS / CUS Adamówka)

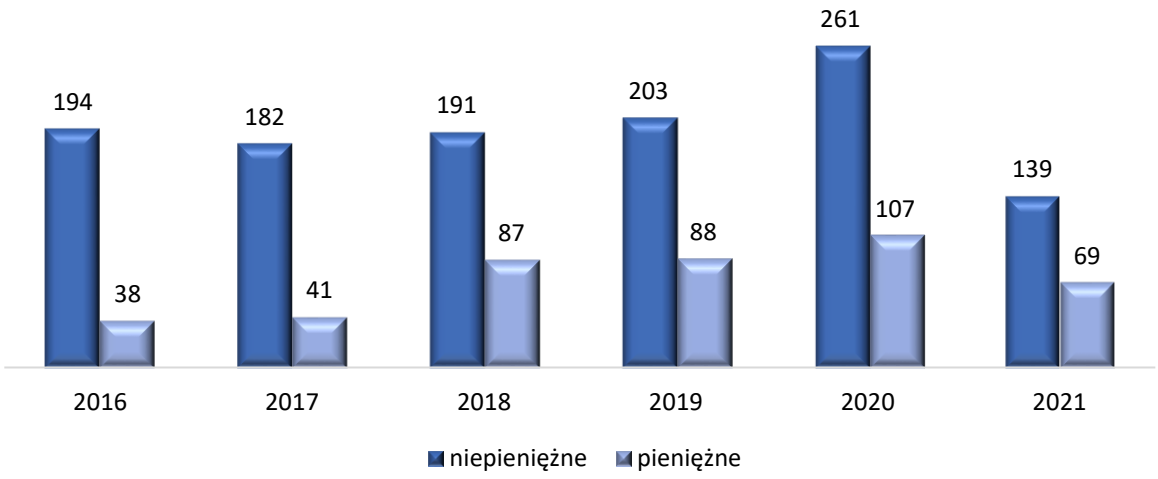

Źródło: opracowanie własne na podstawie
M. Misiąg, *Ocena zasobów pomocy społecznej. Rok 2021*, CUS Adamówka 2022, s. 20.

Biorąc pod uwagę powyższe dane należy podkreślić, że w przypadku działań placówek pomocowych miarą ich skuteczności jest zmniejszanie się negatywnych zjawisk, które sprawiają iż poszczególne osoby lub całe rodziny wymagają wsparcia natury społecznej. Oczywiście należy wziąć tu pod uwagę, iż podmioty takie są częścią większego systemu, przez co ich efektywność jest ściśle związana z makrospołecznym i makroekonomicznym otoczeniem. Zaprezentowane dane należy więc odczytywać nie jako świadectwo kurczących się możliwości pomocowych ze strony instytucji publicznych, ale zmniejszającą się liczbą osób lub rodzin, które takiego wsparcia niezbędnie wymagają.

Odnosząc się do **liczby usług społecznych określonych w katalogu usług** należy stwierdzić, iż od początku swojej działalności, tj. od 1 lipca 2021 r. Centrum Usług Społecznych w Adamówce realizuje przyjęty uchwałą nr IV/27/2021 Rady Gminy Adamówka z dnia 29 czerwca 2021 r. Program Usług Społecznych w Gminie Adamówka na okres od 1 lipca 2021 r. do 31 lipca 2023 r. w ramach realizacji projektu pt. Centrum Usług Społecznych „Społeczna Adamówka". W ramach uchwalonego Programu Centrum dla mieszkańców Gminy Adamówka świadczy usługi w ramach dwóch pakietów usług społecznych, tj.: (1) *Pakiet usług pomocy i integracji społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych+* oraz (2) *Pakiet usług pomocy i integracji społecznych dla rodzin z dziećmi*.

W ramach *Pakietu usług pomocy i integracji społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych +* w 2021 r. Centrum zrealizowało usługi z zakresu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób w kryzysie bezdomności, reintegracji społeczno-zawodowej, usług zdrowotnych, opiekuńczych oraz wsparcia opiekunów faktycznych poprzez realizację takich przedsięwzięć:

1) usługa asystenta osoby starszej,
2) usługa asystenta osoby niepełnosprawnej,
3) opieka wytchnieniowa,
4) prowadzenie trzech Klubów Seniora.

Natomiast w ramach *Pakietu usług pomocy i integracji społecznej dla rodzin z dziećmi* świadczono usługi z zakresu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez Placówki Wsparcia Dziennego o charakterze opiekuńczo-specjalistycznym (w liczbie 3)[2].

W okresie od 01.07.2021 r. do 30.06.2022 r. (przy czym w związku z pracami organizacyjnymi usługi społeczne zaczęto świadczyć od września 2021 r.) **liczba i wymiar zrealizowanych usług** w ramach *Pakietu usług pomocy i integracji społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych +* przedstawiają się następująco:

1) usługa asystenta osoby starszej – zrealizowano łącznie 5850,5 godz.;
2) usługa asystenta osoby niepełnosprawnej – zrealizowano łącznie 4 571 godz.;
3) opieka wytchnieniowa – zrealizowano łącznie 1195,5 godz.;
4) działalność trzech Klubów Seniora, w których prowadzone było poradnictwo psychologiczne grupowe i indywidualne – (168 godz.); a także warsztaty plastyczne (26 godz.), promocji zdrowia (54 godz.), teatralne (93 godz.), wokalno-taneczne (244 godz.); jak również zajęcia gimnastyczne (36 godz.), integracyjne, tj. integracja społeczno-międzypokoleniowa, w ramach której zorganizowane zostały wyjazdy społeczno-kulturalne (19 godz.), psychologiczne (26 godz.) oraz rehabilitacyjne (128 godz.).

Ogółem liczba godzin zrealizowanych usług społecznych wyniosła ponad 12,4 tys. godzin. Ponadto należy tu zaznaczyć, iż w omawianym okresie nie zgłoszono zapotrzebowania na usługę Dziennego Opiekuna, która zgodnie z PUS była przewidziana i dostępna w ramach katalogu usług społecznych świadczonych przez CUS Adamówka – por. Tabela 1.

[2] M. Misiąg, *Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Społecznych w Adamówce za 2021 r.*, CUS Adamówka 2022, s. 15.

Tabela 1. Liczba i wymiar usług zrealizowanych od 01.07.2021 r. do 30.06.2022 r. przez CUS Adamówka w ramach *Pakietu usług pomocy i integracji społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych+*

Lp.	Usługa		Rok																				ogółem liczba godzin
			2021								2022												
			miesiąc								miesiąc												
			IX		X		XI		XII		I		II		III		IV		V		VI		
			godz.	os.	godz.	os.	godz.	os.	godz.	os.	godz.	os.	godz.	os.	godz.	os.	godz.	os.	godz.	os.	godz.	os.	
1.	asystent osoby starszej		88	4	252	5	269	7	768	15	838	17	873	16	902	15	695	14	572	13	594	12	5850,5
2.	asystent osoby niepełnosprawnej		44	2	288,5	7	609	15	616	15	480	15	450	15	540	17	481	15	549	17	514	17	4571
3.	opieka wytchnieniowa		33	2	151,5	2	128	2	128	2	137	2	123	2	128	2	124	2	118	2	125	2	1195,5
4.	Kluby Seniora (trzy)	liczba osób	-	41	-	41	-	41	-	42	-	40	-	43	-	44	-	41	-	42	-	42	0
		poradnictwo psychologiczne*	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	44	-	51	-	36	-	12	-	8	-	168
		warsztaty plastyczne	-	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
		warsztaty promocji zdrowia	-	-	18	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54
		warsztaty teatralne	-	-	20	-	31	-	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93
		warsztaty wokalno-taneczne	-	-	-	-	-	-	-	-	24	-	44	-	32	-	28	-	48	-	68	-	244
		zajęcia gimnastyczne	-	-	10	-	12	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36
		zajęcia integracyjne**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	4	-	19
		zajęcia psychologiczne	-	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
		zajęcia rehabilitacyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	32	-	28	-	32	-	16	-	-	-	20	-	128
																						Ogółem	12411

*grupowe i indywidualne; ** integracja społeczno-międzypokoleniowa (wyjazdy społeczno-kulturalne).
Źródło: opracowanie własne na podstawie M. Misiąg, *Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Społecznych w Adamówce za 2021 r.*, CUS Adamówka 2022, s. 15 oraz dokumenty: Postęp rzeczowy – I i II kwartał 2022 r.

W tym samym czasie, tj. 01.07.2022 r. (a ściślej rzecz ujmując po okresie organizacyjnym od 01.10.2022 r.) do 30.06.2022 r. w ramach *Pakietu usług pomocy i integracji społecznej dla rodzin z dziećmi* działaniami z zakresu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej realizowanymi w trzech Placówkach Wsparcia Dziennego o charakterze opiekuńczo-specjalistycznym objęto od 46 do 50 dzieci i młodzieży (w tym wyłącznie ze wsparciem specjalistycznym od 4 do 7 osób). W Placówkach Wsparcia Dziennego prowadzone były takie zajęcia jak: kompensacyjne (44 godz.), korekcyjno-kompensacyjne (149 godz.), logopedyczne (216 godz.), socjoterapeutyczne (381 godz.) oraz terapia pedagogiczna (296 godz.) i psychologiczna (285 godz.). Łącznie zostało zrealizowanych prawie 1,4 tys. godzin – por. Tabela 2.

Tabela 2. Liczba i wymiar usług zrealizowanych 01.10.2021 r. do 30.06.2022 r. przez CUS Adamówka w ramach *Pakietu usług pomocy i integracji społecznej dla rodzin z dziećmi*

Lp.	Usługa	Rok																		łączna liczba godzin
		2021						2022												
		miesiąc						miesiąc												
		X		XI		XI		I		II		III		IV		V		VI		
		a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	
1.	Placówki Wsparcia Dziennego o charakterze opiekuńczo-specjalistycznym c)	48	4	50	5	50	5	47	6	48	6	48	6	48	7	48	6	46	6	1371
	w tym zajęcia:	godz.		godz.		godz.		godz.		godz.		godz.		godz.		godz.		godz.		ogółem
1)	kompensacyjne	16		-		-		-		-		-		12		8		8		44
2)	korekcyjno-kompensacyjne	-		-		-		-		17		52		14		18		48		149
3)	logopedyczne	36		22		18		26		28		28		25		28		5		216
4)	socjoterapeutyczne	60		61		64		40		48		70		16		14		8		381
5)	terapia pedagogiczna	28		31		46		38		36		55		20		20		22		296
6)	terapia psychologiczna	44		42		31		28		28		30		18		28		36		285

a) liczba dzieci i młodzieży; b) w tym wsparcie specjalistyczne; c) w liczbie 3.
Źródło: opracowanie własne na podstawie M. Misiąg, *Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Społecznych w Adamówce za 2021 r.*, CUS Adamówka 2022, s. 15 oraz dokumenty: Postęp rzeczowy – I i II kwartał 2022 r.

Do **podmiotów realizujących usługi społeczne** na rzecz CUS Adamówka należą:

1) Stowarzyszenie „In Progres" w zakresie świadczenia usług społecznych oferowanych w PUS;

2) Caritas Archidiecezji Przemyskiej w zakresie wsparcia opiekuńczego w Gminie Adamówka.

Ponadto oprócz wymienionych wyżej w odniesieniu do **partnerstw międzysektorowych zawartych z związku z realizacją PUS** w Gminie Adamówka zaliczyć można współprace z organizacjami pozarządowymi takimi jak:

1) Podkarpacki Bank Żywności – w zakresie dostarczania mieszkańcom gminy paczek żywnościowych w ramach PO PŻ 2014-2020 oraz innego asortymentu będącego w posiadaniu PBŻ;

2) Adamowską Spółdzielnią Socjalną „AS" – w zakresie realizacji przygotowania, dostarczenia i podania posiłków dzieciom w szkołach, osobom dorosłym oraz pensjonariuszom DDP posiłków;

3) Koła Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicze Straże Pożarne z terenu gminy – w zakresie pobudzania i organizowania społeczności lokalnej.[3]

Odnosząc się do kwestii **liczby indywidualnych planów usług społecznych** należy zauważyć, iż związku z wdrażaniem uchwalonego programu usług społecznych, a w tym kwalifikacją osób zainteresowanych korzystaniem z tego rodzaju usług, to w okresie 01.10-31.12.2021 r. opracowano i monitorowano realizację 126 indywidualnych planów usług społecznych; w I kwartale 2022 r. było to 131 indywidualnych planów usług, przy czym nowych osób zakwalifikowanych do realizacji IPUS było 17, a 13 zrezygnowało bądź zakończyło realizację planu (kumulatywnie od 01.10.2021 r. było to 144 IPUS); w II kwartale 2022 r. zrealizowano 125 IPUS, przy czym nowych planów było łącznie 7 (kumulatywnie od 01.10.2021 r. – 151 IPUS). Usługi społeczne udzielane w ramach indywidualnych planów były koordynowane przez 2 KIPUS. Usługi te były zorganizowane przez organizatora usług społecznych, który również na bieżąco prowadził rozeznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług tego rodzaju oraz podejmował działania w celu rozwijania i koordynacji lokalnego systemu tychże usług. [4]

Ponadto pakiety usług są uzupełniane **działaniami wspierającymi** samopomocowymi, o charakterze wolontariatu, a także sąsiedzkimi, które stanowią wzbogacenie usług społecznych w zakresie organizowania i pobudzania aktywności społeczności lokalnej realizowanymi przez organizatora społeczności lokalnej. Przedsięwzięcia te charakteryzują się dużą różnorodnością, a przy tym opierają się na diagnozie potrzeb społeczności lokalnych, a co więcej są one szczegółowo zaplanowane.[5]

W I kwartale 2022 r. w ramach założeń wynikających ze spotkań OSL z jedną z gminnych społeczności lokalnych zorganizowano kurs komputerowy. Rozpoczęto również przygotowania do zaplanowanych na kwiecień 2022 r. warsztatów plastycznych pod nazwą *„Barwy świąteczne od juniora do seniora'*, które planowano zorganizować w celu wzmacniania integracji międzypokoleniowej dzięki wspólnemu spędzaniu czasu przez seniorów i dzieci. Nawiązano współpracę z instruktorem posiadającym doświadczenie w prowadzeniu tego typu warsztatów. Zaplanowano także przestrzeń do wykonania zadania oraz omówiono listę zakupów niezbędnych do przeprowadzenia wymienionych wyżej zajęć. W ramach działań z zakresu OSL utworzony został Klub Wolontariusza Społeczna

[3] M. Misiąg, *Ocena zasobów pomocy społecznej. Rok 2021*, CUS Adamówka 2022, s. 67.

[4] M. Misiąg, *Sprawozdanie …*, s. 15.

[5] A. Krawiec, *Plan organizowania społeczności lokalnej w Gminie Adamówka*, Adamówka, lipiec 2021 https://cus.adamowka.pl/wp-content/uploads/2021/10/PLAN-ORGANIZOWANIA-SPOLECZNOSCI-LOKALNEJ-W-GMINIE-ADAMOWKA.pdf (Dostęp: 08.07.2022); por. też Oficjalna strona CUS Adamówka, https://cus.adamowka.pl/organizowanie-spolecznosci-lokalnej/ (Dostęp: 08.07.2022).

Adamówka, którego ideą jest stworzenie płaszczyzny do niesienia bezinteresownej pomocy na rzecz innych osób. Mając na uwadze skalę zagrożeń behawioralnych występujących wśród dzieci i młodzieży OSL nawiązał również współpracę z grupą RYMcerze, która 26.04.2022 r. poprowadziła projekt profilaktyczny pod nazwą „*Nie Zmarnuj Swojego życia*". OSL wspierał ponadto lokalnie działające KGW oraz OSP. W ramach zadania sfinansowano wynagrodzenia OUS (1/2et.), dwóch KIPUS (1/1et.) oraz OSL (1/1et.). Zakupiono ponadto kurtynę powietrzną, sfinansowano koszty delegacji OUS na szkolenie specjalizacyjne oraz I Kongres CUS. Działania te były realizowane zgodnie z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn, zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Projekt realizowany był w sposób przyjazny dla otoczenia i środowiska.[6]

W II kwartale 2022 r. również były prowadzone działania wspierające: samopomopomocowe, wolontaryjne lub sąsiedzkie stanowiące uzupełnienie usług społecznych. OSL zorganizował m.in.: (1) warsztaty pod nazwą: „*Barwy świąteczne od juniora do seniora*", które miały na celu wzmacnianie integracji międzypokoleniowej, i w ramach których starsi i młodsi uczestnicy uczyli się sztuki decoupage, kultywowania tradycji Świąt Wielkanocnych, a szczególnie wzmacniania międzypokoleniowych więzi poprzez wspólne spędzanie czasu; (2) „*Dzień Sąsiada*" w trzech osiedlach popegeerowskich oraz (3) „*Piknik Rodzinny*".[7]

[6] Dokumentacja CUS Adamówka, *Postęp rzeczowy – I kwartał 2022 r.*
[7] Dokumentacja CUS Adamówka, *Postęp rzeczowy – II kwartał 2022 r.*

2. Działalność CUS Adamówka w opinii odbiorców usług społecznych

2.1 Uwagi metodologiczne – badania ankietowe

2.1.1 *Zarys metodologii badań ankietowych*

Problematyka badawcza sprowadza się do pięciu zasadniczych pytań badawczych:

1) Jak jest oceniana dostępność usług społecznych w kontekście powstania CUS Adamówka przez odbiorców tego rodzaju usług świadczonych przez tę placówkę?

2) Jaka jest opinia odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Adamówka dotycząca pracowników tej placówki?

3) Jak jest postrzegana procedura kwalifikacji do usług społecznych przez odbiorców tego rodzaju usług świadczonych przez CUS Adamówka?

4) Jaka jest opinia odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Adamówka dotycząca dopasowana oferty tej placówki do ich potrzeb?

5) Jakie są propozycje odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Adamówka dotyczące poszerzenia oferty pomocowej tej placówki?

Należy tu podkreślić, że w przypadku odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Adamówka mowa jest o osobach aktualnie korzystających ze świadczeń i usług tej placówki (badania typu PAPI), a także o potencjalnych świadczenio- i usługobiorcach (ankieta audytoryjna).

Biorąc pod uwagę **techniki badawcze** należy nadmienić, iż w badaniach został przeprowadzony bezpośredni **wywiad indywidualny** z wykorzystaniem wystandaryzowanego kwestionariusza (ang. *Paper And Pencil Interview – PAPI*) to jedna z klasycznych technik zbierania danych zapewniająca skuteczność realizacji założonych prób oraz zwiększająca prawdopodobieństwo uzyskania kompletnego materiału badawczego. Jednocześnie taki sposób prowadzenia badań wymaga dużego doświadczenia ankieterów m. in. z uwagi na konieczność uniknięcia tzw. efektu ankietera. Biorąc to pod uwagę ankieterzy zostali zrekrutowani spośród osób, które mają doświadczenie w prowadzeniu wywiadów (szczególnie diagnostycznych) oraz zapewniono im szkolenie w zakresie tego typu formy komunikacji. Ponadto pod względem organizacyjnym jest to proces bardziej skomplikowany niż jest to w przypadku innych technik, a szczególnie w porównaniu z CATI (tj. wywiadem telefonicznym z wykorzystaniem komputera).[8]

Oprócz badań typu PAPI została również (na mniejszą skalę) przeprowadzona **ankieta audytoryjna** (ang. *auditorium questionnaire*), w której zastosowano to samo narzędzie co w wywiadach indywidualnych. Aby można było dokonać takiego zabiegu zadbano o to, by kwestionariusz ankiety był narzędziem wysoko wystandaryzowanym. Podstawową zaletą tego typu techniki wchodzącej w zakres metody wywiadu jest możliwość zastosowania jej w „skoszarowanych" grupach. Pozwala ona stosunkowo szybko i przy relatywnie niskich nakładach finansowych zrealizować badania na dużych próbach. Zastosowane w tej technice wystandaryzowane narzędzie umożliwia sprawne kodowanie danych i wykorzystanie ich do analizy ilościowej badanego zjawiska. Ponadto pośrednia forma komunikacji z respondentem niweluje ewentualny wpływ ankieterski. Podstawową wadą tego typu ankiety jest brak kontroli nad kompletnością odpowiedzi. Dlatego też takie narzędzie wymaga założenia nieco większej próby, niż byłoby to w przypadku badań za pomocą wywiadu przeprowadzanego bezpośrednio przez ankietera, po to aby uzyskać odpowiednią liczbę kompletnie wypełnionych przez respondentów ankiet.[9]

---

[8] Szerzej: Ch. Frankfort-Nachmias, D. Nachmias, *Metody badawcze w socjologii,* Poznań 2001, s. 249 i dalej;

[9] Por. W. Broszkiewicz, *Kapitał kulturowy młodego pokolenia Polski współczesnej. Studium na przykładzie wybranych społeczności Podkarpacia,* Rzeszów 2010, s. 70 i dalej.

W przypadku niniejszych badań ankietę audytoryjną przeprowadzono w celu zwiększenia ich zasięgu, przy czym w narzędziu badawczym zadbano o to, aby ocenę działań CUS wyrażały jedynie osoby które dotychczas korzystały z usług tej placówki. W pozostałych przypadkach chodziło o zebranie informacji mających na celu ustalenie tego jakie są również potrzeby osób, które nie korzystały z takich świadczeń, ponieważ jedną z możliwych przyczyn takiego stanu rzeczy jest brak odpowiedniej dla nich oferty.

W badaniach zastosowano **celowy dobór próby**[10], nazywany też próbą celową (ang. *judgement*)[11], który polega na tym, że z całej populacji można wybrać podgrupę, którą na podstawie posiadanych informacji można uważać za reprezentatywną dla tej populacji, a następnie przebadać całą tę grupę, bądź też pobraną z niej próbę losową. Do zalet tego typu doboru próby należą takie aspekty jak: mniejsze koszty przygotowania próby i realizacji badań, niż w przypadku prób losowych, ponieważ jednostki badane można dobrać tak, aby np. były blisko siebie. Problemy jakie się z tym jednak wiążą to: braki możliwości oceny ani kontroli zmienności, ani też błędu wyników oraz to że próba wymaga przyjęcia pewnych założeń lub też posiadania szerokich informacji o populacji i wybranej próbie. Tak dobrana próba nie pozwala więc na uogólnianie wyników na całą populację, ale też nie służy ona do badania skali zjawisk, ale mechanizmów nimi rządzących. Dlatego szczególnie w badaniach, które wymagają udziału respondentów np. o określonym poziomie wiedzy lub doświadczenia wskazane jest właśnie wybranie tego rodzaju doboru próby. Istotne jest to, aby uzyskać dostęp do konkretnych zasobów informacji, a nie określenie skali nieorientowania się w zakresie badanej problematyki.

Niniejsze badania – o charakterze ewaluacyjnym – nie miały na celu odtworzenia struktury socjo-demograficznej dorosłych mieszkańców Gminy Adamówka, ponieważ ich zadaniem – z uwagi na przyjętą problematykę badawczą – było dotarcie do odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Adamówka. Przy relatywnie niskich wskaźnikach poziomu bezrobocia oraz ubóstwa można założyć, iż klientami ośrodków pomocy społecznej częściej są osoby starsze niż młodsze. Ponadto w przypadku osób w podeszłym wieku, wśród tych wymagających wsparcia, można spodziewać się większej liczby kobiet niż mężczyzn, co przede wszystkim wynika ze znacznego zróżnicowania dotyczącego długości życia.

2.1.2 *Organizacja badań w terenie*

Badania PAPI zostały zrealizowane w okresie od 10 maja do 30 maja 2022 r. na próbie 108 odbiorców usług społecznych świadczonych przez CUS Adamówka – por. Wykres 5.

Wykres 5. Realizacja badań PAPI w poszczególnych dniach maja 2022 r.
(Dane w %, N=108)

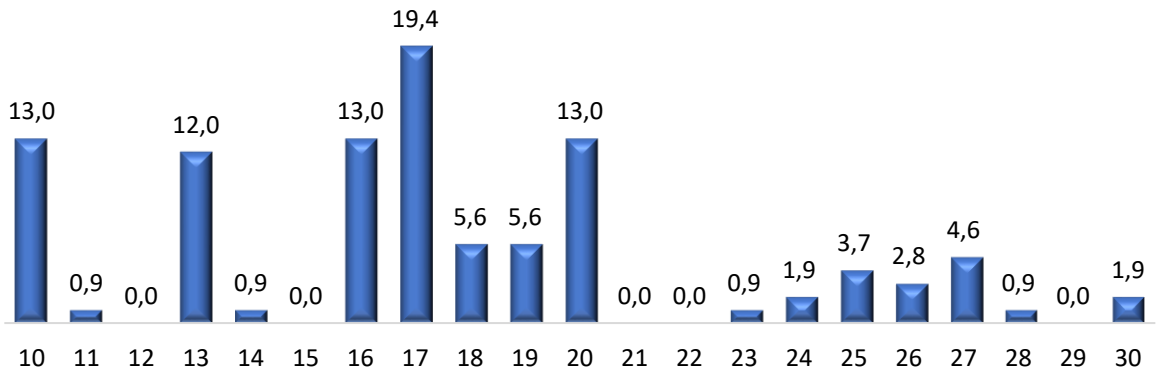

Źródło: badania własne.

Natomiast ankietę audytoryjną w liczbie 22 sztuk przeprowadzono z lokalnymi liderami w dniu 18 maja 2022 r. W efekcie powyższych zabiegów uzyskano łącznie 130 kwestionariuszy ankiet.

[10] J. Brzeziński, *Metodologia badań psychologicznych*, Warszawa 1997, s. 213.
[11] S. Nowak, *Metody badań socjologicznych, Warszawa* 1965, s. 540.

2.1.3 *Struktura próby badawczej*

Spośród wszystkich miejscowości znajdujących się na terenie Gminy Adamówka w omawianych tu badaniach największy udział wzięli mieszkańcy Adamówki, którzy stanowili ok. 35% próby badawczej. Znaczny odsetek badanych to osoby zamieszkujące Majdan Sieniawski (ok. 24%) oraz Cieplice (ok. 19%). Ponadto respondentami byli także mieszkańcy Dobczy (ok. 11%), Krasnego (ok. 10%) oraz Pawłowej (ok. 1%) – por. Wykres 6.

Wykres 6. Struktura próby badawczej pod względem miejsca zamieszkania (Dane w %, N=130)

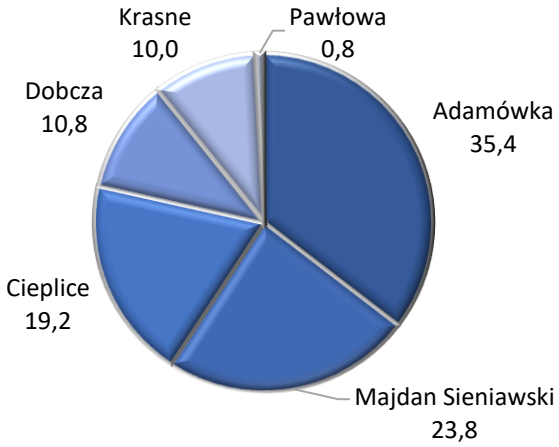

Źródło: badania własne.

Uczestnikami badań w zdecydowanej większości były kobiety (ok. 76%) wobec ok. 24% mężczyzn – por. Wykres 7.

Wykres 7. Struktura próby badawczej według płci (Dane w %, N=129)*

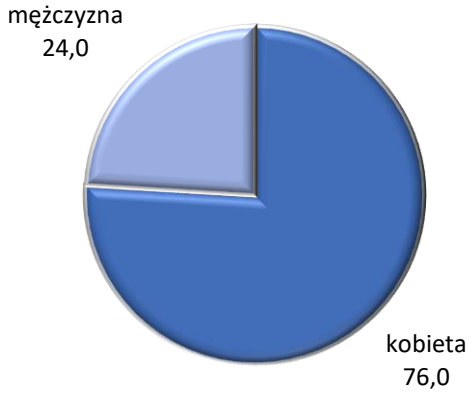

*Pominięto brak danych N=1. Źródło: badania własne.

Średnia wieku uczestników badań to ok. 58 lat (przy czym w przypadku kobiet było to ok. 56 lat, a mężczyzn ok. 66 lat). Połowa uczestników badań nie przekroczyła 60 roku życia (mediana). Osoby w tym wieku były również najczęściej reprezentowane w próbie badawczej (modalna). Najmłodszy respondent to osoba w wieku 29 lat, a najstarszy w wieku 98 lat. Rozpiętość wieku badanych wyniosła tym samym 69 lat (rozstęp). Typowy wiek uczestników badań mieści się w przedziale od ok. 39 lat do ok. 77 lat i zawiera się w nim 43,1% badanych (odchylenie standardowe to ok. 18,8 lat).

W próbie badawczej najliczniej reprezentowane były osoby z wykształceniem podstawowym (ok. 38%). Pozostali uczestnicy badań posiadali wykształcenie średnie (ok. 30%), wyższe (ok. 18%) albo zawodowe (ok. 14%) – por. Wykres 8.

Wykres 8. Struktura próby badawczej pod względem wykształcenia (Dane w %, N=125)*

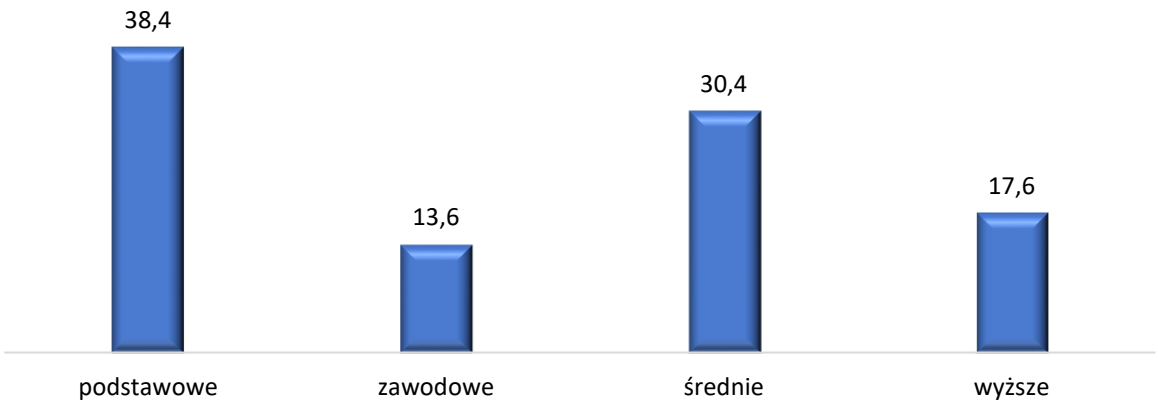

*Pominięto braki danych N=5. Źródło: badania własne.

Połowa uczestników badań to osoby przebywające na emeryturze (ok. 50%). Natomiast prawie co trzeci respondent pracuje (ok. 32%). Pozostali badani to renciści (ok. 8%), osoby bezrobotne (ok. 5%) albo osoby przebywające na urlopach macierzyńskich (ok. 3%). Ponadto uzyskano odpowiedzi wskazujące na korzystaniu ze świadczeń opiekuńczych i z tytułu opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem – por. Wykres 9.

Wykres 9. Struktura próby badawczej ze względu na status społeczno-zawodowy (Dane w %, N=126)*

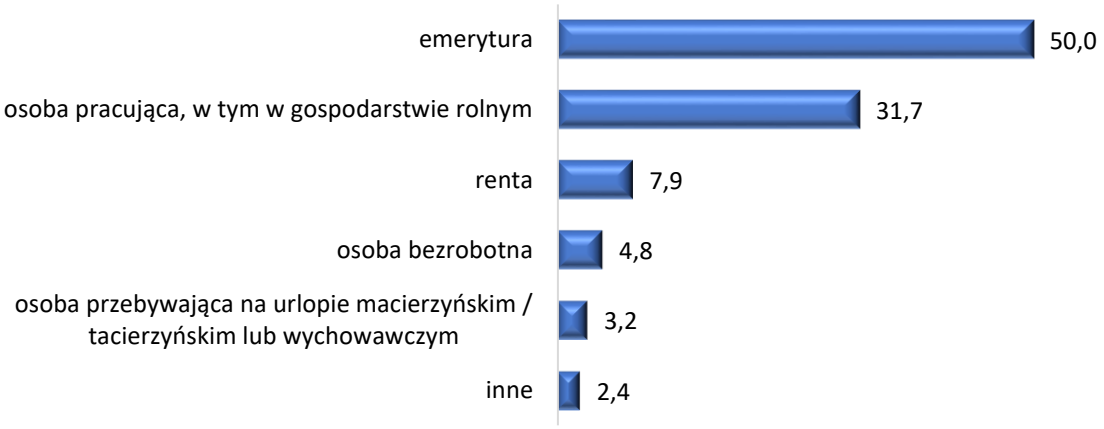

*Pominięto braki danych N=4. Źródło: badania własne.

Zdecydowana większość respondentów to osoby pozostające w związkach małżeńskich (ok. 63%). Pozostali badani to przeważnie osoby owdowiałe (ok. 22%). Ponadto w badaniach wzięły udział osoby niemające małżonków (ok. 11%) oraz rozwiedzione (ok. 4%) – por. Wykres 10.

Wykres 10. Struktura próby badawczej ze względu stan cywilny (Dane w %, N=126)*

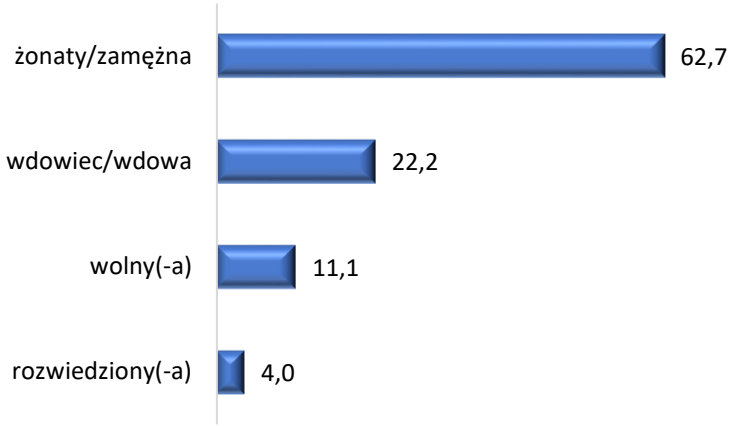

*Pominięto braki danych N=4. Źródło: badania własne.

Zdecydowana większość uczestników badań to osoby posiadające dzieci (ok. 88%), wobec ok. 12% respondentów bezdzietnych – por. Wykres 11.

Wykres 11. Struktura próby badawczej pod względem posiadania dzieci (Dane w %, N=130)

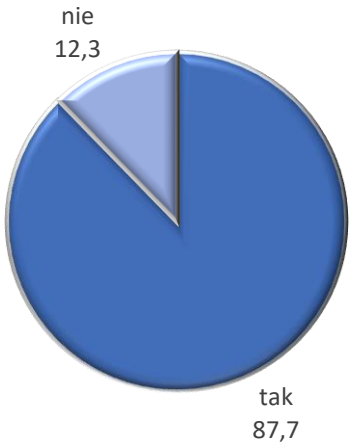

Źródło: badania własne.

Znacząca większość osób, które wzięła udział w badaniach, i która jednocześnie zadeklarowała posiadanie dzieci odpowiedziała, że są one w wieku 26 lat i więcej (ok. 60%). Ponad co trzeci respondent ma dziecko w wieku od 7 lat do 14 lat. Pozostali badani mieszkańcy Gminy Adamówka odpowiedzieli, że mają dzieci w przedziałach wiekowych 0-3 lata, 4-6 lat lub 19-25 lat (odpowiednio po ok. 11%). Dzieci w wieku od 15 do 18 lat miało natomiast ok. 9% ankietowanych osób – por. Wykres 12.

Wykres 12. Wiek dzieci posiadanych przez uczestników badań (Dane w %, N=114)*

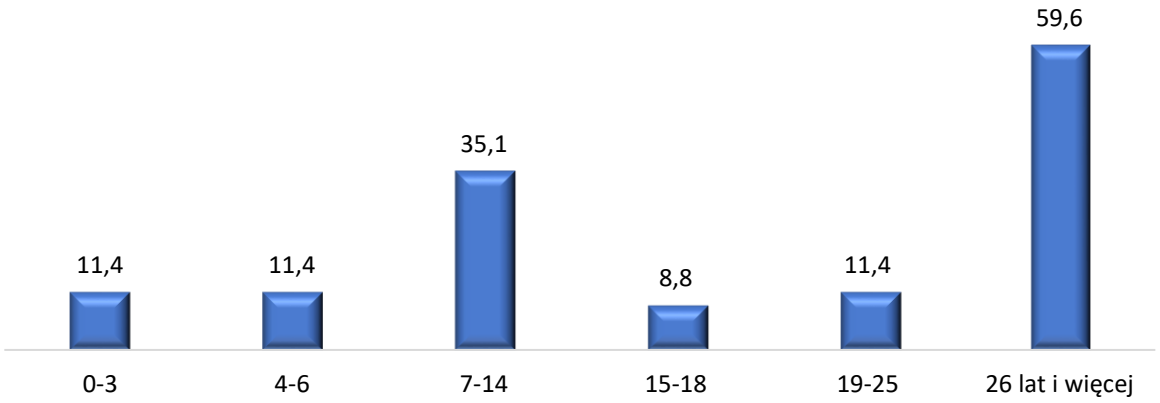

*Dane dotyczą wyłącznie respondentów posiadających dzieci.
Wynik nie sumuje się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Z usług Centrum Usług Społecznych w Adamówce korzystała dotąd zdecydowana większość uczestników badań (ok. 87%). Należy tu przy tym podkreślić, iż prawie wszystkie osoby (oprócz jednej), które z takich świadczeń nie korzystała, to respondenci, którzy wypełniali ankietę w formie audytoryjnej – por. Wykres 13.

Wykres 13. Struktura próby badawczej pod względem korzystania z usług CUS Adamówka (Dane w %, N=130)

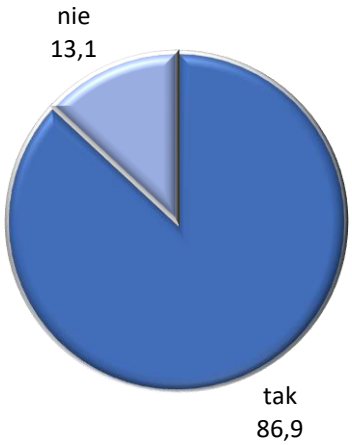

Źródło: badania własne.

Wśród usług pomocowych oferowanych przez CUS Adamówka, z których korzystali respondenci najczęściej wymieniano uczęszczanie do placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczo-specjalistycznej (ok. 35%). Ponadto wskazywano na takie świadczenia jak: klub seniora wraz z działaniami towarzyszącymi (ok. 33%), pomoc asystenta osoby starszej lub niepełnosprawnej wraz z opieką wytchnieniową (ok. 31%). W tym kontekście najrzadziej wskazywano na uczestniczenie w przedsięwzięciach realizowanych przez organizatora społeczności lokalnej (ok. 3%) – por. Wykres 14.

Wykres 14. Kategorie usług CUS Adamówka wybieranych przez uczestników badań (Dane w %, N=113)*

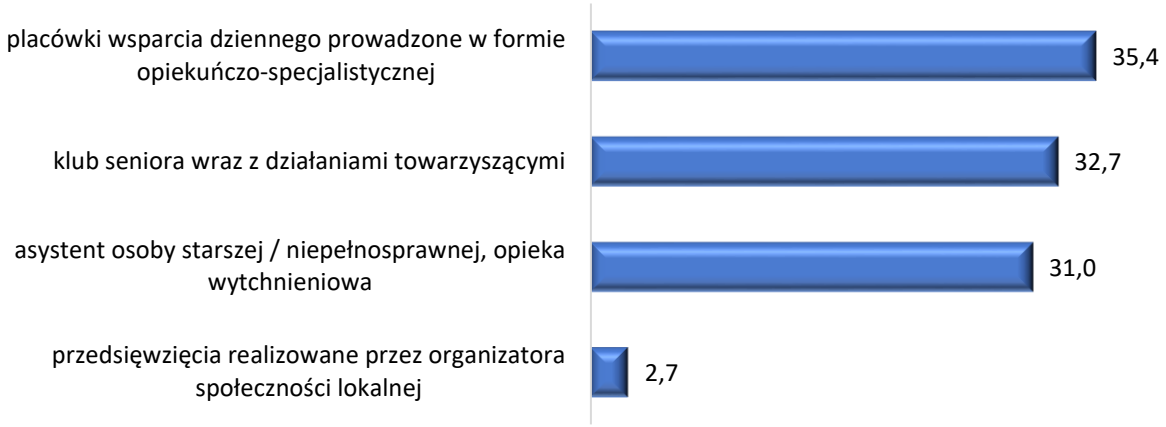

*Dane dotyczą wyłącznie respondentów korzystających dotychczas z usług CUS.
Wynik nie sumuje się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

2.2 Działalność CUS Adamówka w opinii badanych odbiorców usług społecznych

Przekształcenie w 2021 r. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Adamówce w Centrum Usług Społecznych w Adamówce w opinii zdecydowanej większości badanych skutkowało zwiększeniem się dostępności usług społecznych (ok. 86%). Jedynie ok. 3% respondentów wyraziło w tym względzie przeciwny pogląd. Ponadto co dziesiąty badany miał problem z jednoznacznym ustosunkowaniem się do tej kwestii – por. Wykres 15.

Wykres 15. Zwiększenie się dostępności usług społecznych wraz z powstaniem CUS Adamówka w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=130)

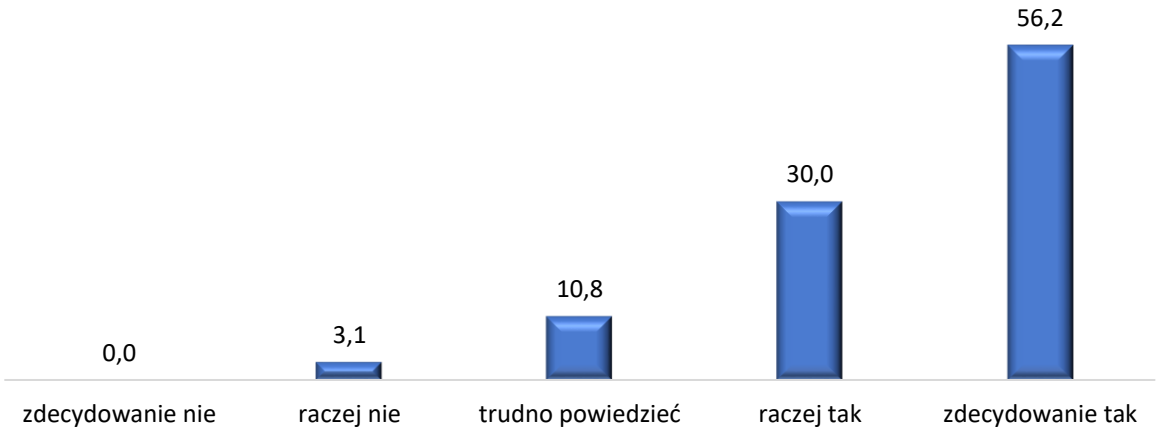

Źródło: badania własne.

Respondenci, którzy korzystali z oferty Centrum Usług Społecznych w Adamówce zostali poproszeni o ocenę jakości i terminowości świadczonych usług oraz umiejętności organizacyjnych pracowników tej placówki. Jak pokazują wyniki badań przeważająca większość spośród ankietowanych osób wyraziła zadowolenie z poziomu jakości świadczonych usług (ok. 87%). Doceniona została tutaj także terminowość tychże usług, którą obrazuje ok. 79% pozytywnych opinii w tym względzie. Również w odniesieniu do umiejętności organizacyjnych pracowników CUS Adamówka zdecydowana większość badanych odbiorców usług społecznych wyraziła swoje zadowolenie (ok. 78%) – por. Wykres 16.

Wykres 16. Zadowolenie z jakości i terminowości świadczonych usług oraz umiejętności organizacyjnych pracowników CUS Adamówka w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=113)*

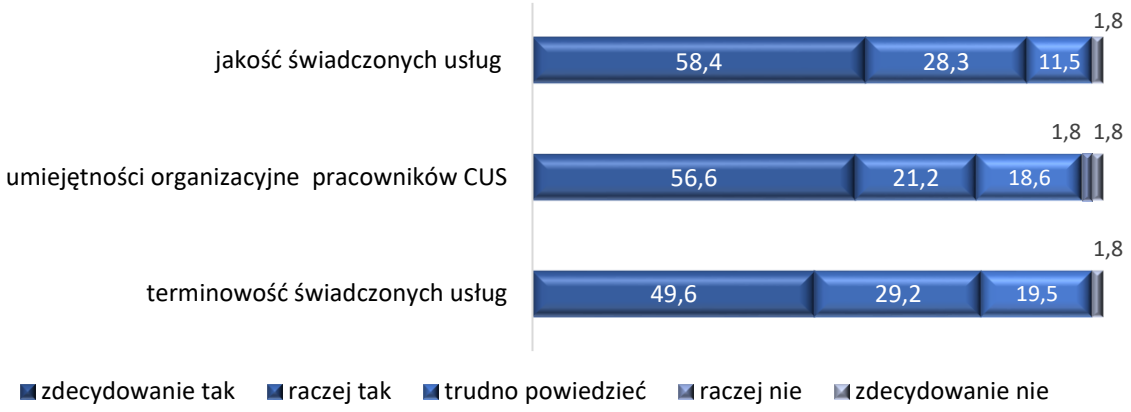

*Dane dotyczą wyłącznie respondentów korzystających dotychczas z usług CUS.
Źródło: badania własne.

Odbiorcom usług społecznych CUS Adamówka przedłożono również do oceny takie aspekty dotyczące pracy wykonywanej przez osoby świadczące usługi społeczne na zlecenie tego podmiotu jak: cechy osób wykonujących wspomniane usługi (tj. empatia, komunikatywność, otwartość, życzliwość), ich rzetelność w odniesieniu do wykonywanych czynności zawodowych, ich wiedzę i umiejętności, a także ich zaangażowanie w wykonywaną pracę. Cechy osobowościowe współpracowników CUS Adamówka prawie we wszystkich odpowiedziach zyskały dobrą ocenę (ok. 96%). Również kwestia zaangażowania tych osób w wykonywaną pracę jest dobrze postrzegana przez respondentów (ok. 97%). Także rzetelność w odniesieniu do czynności zawodowych zyskała dobry odbiór wśród badanych (ok. 97%). Dobrze oceniono również wiedzę i umiejętności współpracowników CUS Adamówka (ok. 96%) – por. Wykres 17.

Wykres 17. Cechy osobowościowe, zaangażowanie, rzetelność oraz wiedza i umiejętności współpracowników CUS Adamówka w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=113)*

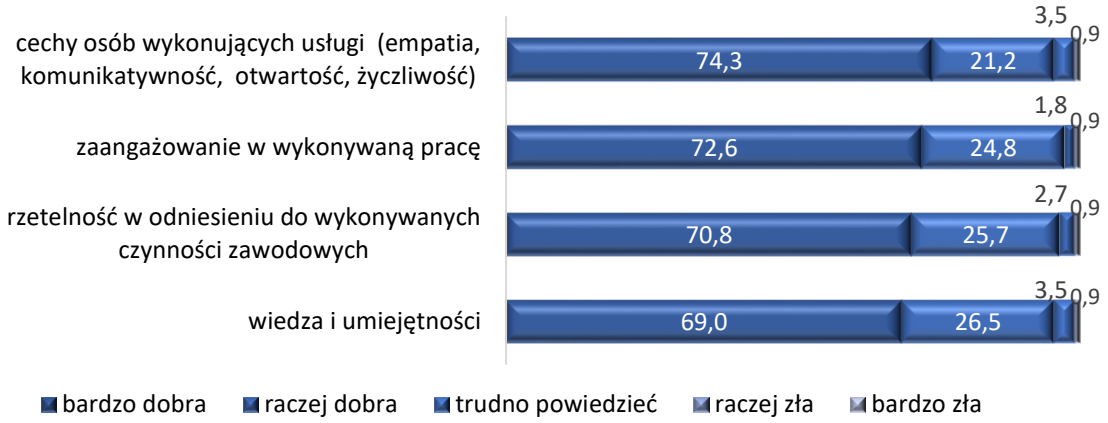

*Dane dotyczą wyłącznie respondentów korzystających dotychczas z usług CUS.
Źródło: badania własne.

Zdecydowana większość uczestników badań przyznała, że procedury związane z kwalifikowaniem do usług społecznych są zrozumiałe (ok. 80%). Przeciwnego zdania było jedynie ok. 2,3% respondentów. Ponadto cześć ankietowanych osób nie potrafiła jednoznacznie odnieść się do tej kwestii (ok. 18%) – por. Wykres 18.

Wykres 18. Klarowność procedur związnych z kwalifikowaniem do usług społecznych w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=130)

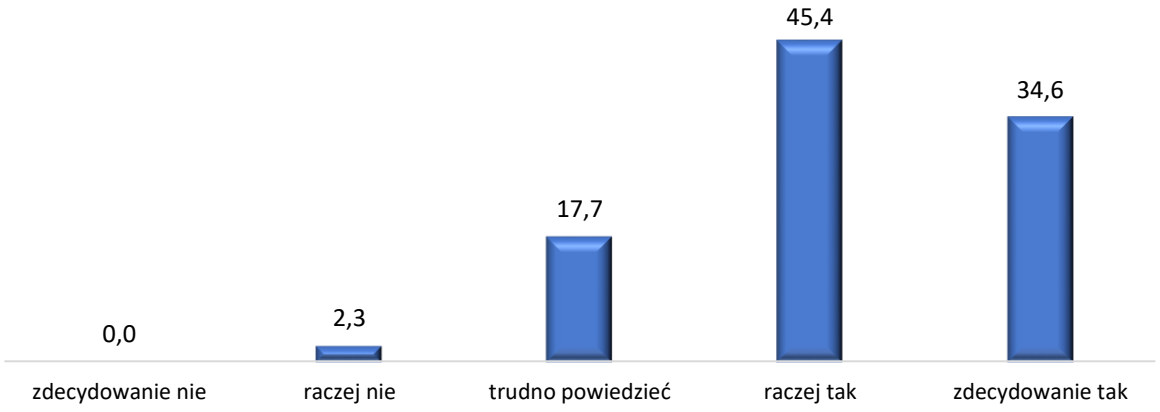

Źródło: badania własne.

Respondenci, którzy stwierdzili, że wspomniane procedury nie są dla nich zrozumiałe zostali poproszeni o to, aby wskazali co należałoby w tej kwestii poprawić. W tym kontekście zwrócono uwagę na stronę organizacyjną podejmowanych działań pomocowych (odpowiedź: *Dobrą organizację*) oraz konieczność większego zaangażowania się w te przedsięwzięcia (odpowiedź: *Więcej służyć ludziom*). W jednym przypadku wyrażono wątpliwość co do realności planów związanych z funkcjonowaniem placówki (odpowiedź: *Trochę to jest jak obiecanki cacanki*).

Kolejnym istotnym zagadnieniem poddanym ocenie uczestnikom badań była kwestia dopasowania działań podejmowanych przez CUS Adamówka do rzeczywistych potrzeb mieszkańców Gminy Adamówka w zakresie wsparcia. Uwzględnione zostały tu takie przejawy aktywności omawianego tu podmiotu jak: asystent osoby starszej lub niepełnosprawnej wraz z opieką wytchnieniową; kluby seniora wraz z działaniami towarzyszącymi; organizowanie i pobudzanie aktywności społeczności lokalnej realizowane przez organizatora społeczności lokalnej oraz funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie opiekuńczo-specjalistycznej. Jak pokazały wyniki badań zdecydowana większość respondentów stwierdziła, że wszystkie wymienione tu aspekty działalności CUS Adamówka są dobrze dopasowane do istniejących potrzeb, przy czym w przypadku klubów seniora i placówek wsparcia dziennego było to po ok. 86% odpowiedzi, w odniesieniu do asystenta osoby starszej ok. 84% odpowiedzi, a w przypadku organizowania społeczności lokalnej ok. 77% odpowiedzi – por. Wykres 19.

Wykres 19. Dopasowanie oferty CUS Adamówka do potrzeb mieszkańców Gminy Adamówka w opinii respondentów (Dane w %, N=130)

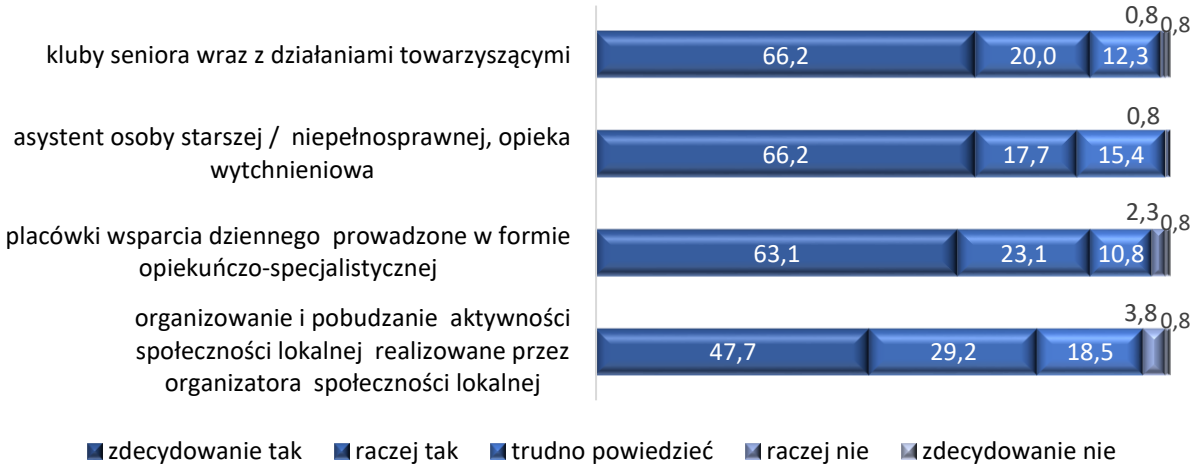

Źródło: badania własne.

2.3 Propozycje dotyczące poszerzenia zakresu działalności CUS Adamówka

Przejawem dążenia do zaspokajania rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy Adamówka w zakresie działań pomocowych jest próba ustalenia tego, w jakich obszarach konieczne jest poszerzenie oferty CUS Adamówka oraz ewentualne zwiększenie intensywności podejmowanych działań. W tym kontekście uczestnicy badań wskazali, że zagadnieniami nad którymi warto byłoby się skupić są indywidualne wsparcie specjalistyczne, w tym m.in.: psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne (ok. 84%), działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a w tym kursy, szkolenia, doradztwo zawodowe (ok. 80%) oraz opieka nad dziećmi do lat 3, tj. m.in. klub dziecięcy a także klub młodzieżowy (po ok. 79%) – por. Wykres 20.

Wykres 20. Obszary wsparcia wymagające poszerzenia w ramach działań CUS Adamówka w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=130)

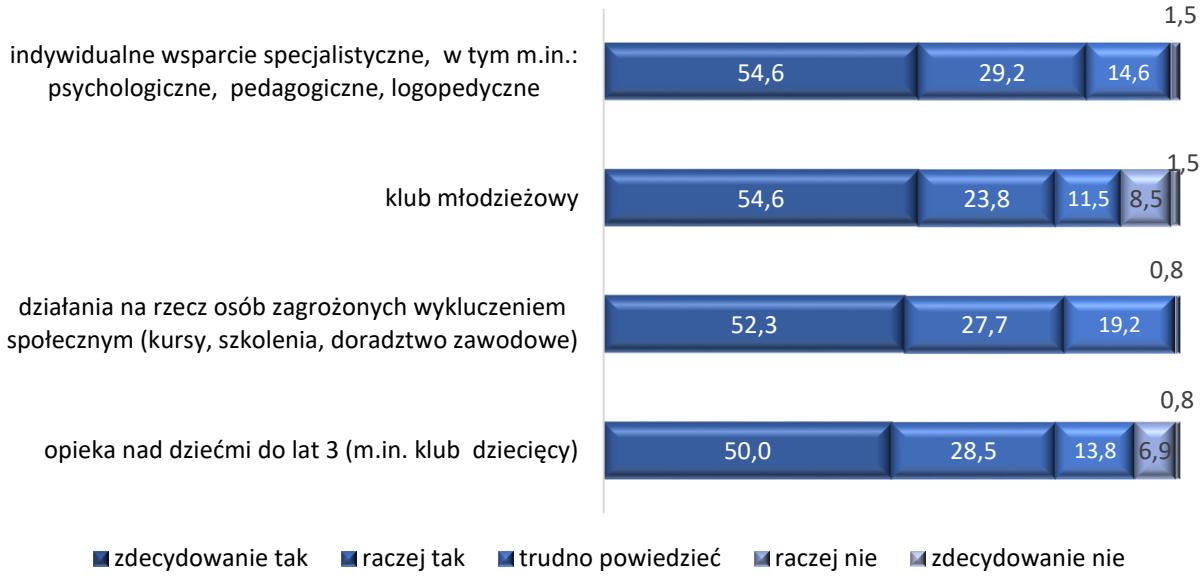

Źródło: badania własne.

Respondenci zwrócili także uwagę na to, że w ramach działalności CUS Adamówka warto byłoby szerzej uwzględnić szczególnie takie formy aktywności jak: promocja i ochrona zdrowia (ok. 22% odpowiedzi), wspieranie rodziny (ok. 21%), kultura fizyczna i turystyka (ok. 20%), a także wspieranie osób niepełnosprawnych (ok. 19%). W pozostałych przypadkach wskazywano na takie zagadnienia jak: przeciwdziałanie bezrobociu oraz pomoc społeczna (po ok. 15%), pobudzanie aktywności obywatelskiej (ok. 14%), mieszkalnictwo oraz ochrona środowiska (po ok. 12%), jak również polityka prorodzinna (ok. 9%). Tylko nieliczni badani oczekiwaliby intensyfikacji działań placówki w zakresie takich obszarów jak: edukacja publiczna (ok. 7%), kultura oraz reintegracja społeczno-zawodowa (po ok. 5%), a także system pieczy zastępczej (ok. 2%) – por. Wykres 21.

Wykres 21. Zapotrzebowanie na usługi społeczne z perspektywy badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=130)

Dane nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Poszczególne oczekiwania korelują ze sobą, tzn. należy wziąć pod uwagę, iż podejmowanie działań na rzecz ich zaspakajania, będzie się wiązać z formułowaniem przez respondentów postulatów dotyczących również kolejnych zagadnień z zakresu wsparcia. Działalność dotycząca kultury fizycznej i turystyki szczególnie wyraźnie wiąże się z takimi kwestiami jak pobudzanie aktywności społecznej oraz zwróceniem uwagi na przedsięwzięcia z zakresu szeroko rozumianej sfery kultury (por. Aneks – Zestawienie 1). Ponieważ mowa jest tu o zależności dwustronnej, w przypadku pobudzania aktywności społecznej trzeba uwzględnić wspomnianą wyżej sprawę działań w zakresie kultury fizycznej i turystyki oraz kultury jako takiej, jak również promocji i ochrony zdrowia (por. Aneks – Zestawienie 2).

Natomiast skoncentrowanie się na wspieraniu osób niepełnosprawnych niesie ze sobą pojawienie się przede wszystkim oczekiwań dotyczących mieszkalnictwa oraz przeciwdziałania bezrobociu (por. Aneks – Zestawienie 3). Także tutaj z uwagi na dwustronną zależność, stworzenie oferty związanej z mieszkalnictwem będzie głównie współwystępowało z oczekiwaniami dotyczącymi wspierania osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania bezrobociu (por. Aneks – Zestawienie 4). Przeciwdziałanie bezrobociu wymagałoby podjęcia zabiegów dotyczących głównie zaspakajania potrzeb w zakresie mieszkalnictwa oraz wspierania osób niepełnosprawnych (por. Aneks – Zestawienie 8).

Propozycje dotyczące sfery kultury będą musiały w pierwszej kolejności uwzględniać działania związane z pobudzaniem aktywności społecznej oraz powinny uwzględniać ofertę z zakresu kultury fizycznej i turystyki (por. Aneks – Zestawienie 5). Kwestia edukacji publicznej najmocniej wiąże się z takimi zagadnieniami jak system pieczy zastępczej oraz mieszkalnictwo (por. Aneks – Zestawienie 6). System pieczy zastępczej natomiast oprócz wspomnianej edukacji publicznej wyraźnie koreluje także z kwestiami ochrony środowiska (por. Aneks – Zestawienie 11). Działania z zakresu promocji i ochrony zdrowia powinny przede wszystkim uwzględnić pobudzanie aktywności obywatelskiej oraz przedsięwzięcia mające na celu wspieranie rodziny (por. Aneks – Zestawienie 7). Także w tym przypadku dwustronna zależność oznacza, że wspieranie rodziny wiąże się z oczekiwaniami aktywności w zakresie promocji i ochrony zdrowia, jak również mieszkalnictwa (por. Aneks – Zestawienie 12).

Ochrona środowiska jako zagadnienie pozostające w sferze zainteresowania placówki pomocowej powinno szczególnie uwzględniać takie zagadnienia jak: reintegracja zawodowa i społeczna oraz system pieczy zastępczej (por. Aneks – Zestawienie 9). Z uwagi na dwustronną zależność tych zagadnień reintegracja społeczno-zawodowa powinna wiązać się z ochroną środowiska, ale także z szeroko pojmowaną sferą kultury (por. Aneks – Zestawienie 10). Ponadto polityka prorodzinna wiąże się przede wszystkim z działaniami mającymi na celu wspierać rodzinę, jak również z edukacją publiczną (por. Aneks – Zestawienie 13). Natomiast oczekiwania dotyczące poszerzenia działań w zakresie pomocy społecznej korelują głównie z tymi odnośnie do reintegracji zawodowej i społecznej oraz mieszkalnictwa (por. Aneks – Zestawienie 14).

Propozycje poszerzenia zakresu działalności CUS Adamówka różnią się nieco w zależności od płci respondentów. Uczestniczki badań szczególną uwagę zwracają tu na takie kwestie jak: wspieranie rodziny (ok. 25%), promocję i ochronę zdrowia oraz kulturę fizyczną i turystykę (po ok. 21%). Natomiast badani mężczyźni na pierwszym miejscu stawiają na promocję i ochronę zdrowia (ok. 26%). W omawianym kontekście postulują oni również skupienie się na kulturze fizycznej i turystyce oraz na wspieraniu osób niepełnosprawnych (po ok. 16%) – por. Tabela 3.

Tabela 3. Propozycje poszerzenia działalnosci CUS Adamówka wg płci respodnentów (Dane w %)

Lp.	Propozycje	kobieta (N=98)	mężczyzna (N=31)
1.	wspieranie rodziny	24,5	9,7
2.	promocja i ochrona zdrowia	21,4	25,8
3.	kultura fizyczna i turystyka	21,4	16,1
4.	wspieranie osób niepełnosprawnych	19,4	16,1
5.	pomoc społeczna	16,3	9,7
6.	przeciwdziałanie bezrobociu	16,3	12,9
7.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	14,3	12,9
8.	mieszkalnictwo	14,3	3,2
9.	ochrona środowiska	12,2	9,7
10.	polityka prorodzinna	10,2	3,2
11.	edukacja publiczna	7,1	6,5
12.	reintegracja zawodowa i społeczna	6,1	3,2
13.	kultura	5,1	6,5
14.	system pieczy zastępczej	0,0	6,5

Pominięto brak danych N=1.
Wyniki nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Biorąc pod uwagę wiek badanych można zauważyć, iż osoby w wieku produkcyjnym (tj. kobiety do 59 roku życia i mężczyźni do 64 roku życia) oczekują od CUS Adamówka poszerzenia oferty przede wszystkim w zakresie promocji i ochrona zdrowia (ok. 22%), wspierania rodziny (ok. 20%) oraz kultury fizycznej i turystyki (ok. 19%). Natomiast uczestnicy badań w wieku poprodukcyjnym (tj. kobiety w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyźni w wieku 65 lat i więcej) proponują w omawianym względzie skupić się głównie na takich aspektach jak: wspieranie osób niepełnosprawnych (ok. 37%), kulturze fizycznej i turystyce (ok. 29%), a także na pomocy społecznej (ok. 27%) – por. Tabela 4.

Tabela 4. Propozycje poszerzenia działalnosci CUS Adamówka według wieku (statustu społ.-zawodowego)

Lp.	Propozycje dla CUS	Wiek (status społeczno-zawodowy)			
		produkcyjny (N=54)		poprodukcyjny (N=49)	
		%	Pozycja	%	Pozycja
1.	promocja i ochrona zdrowia	22,2	1	26,5	4
2.	wspieranie rodziny	20,4	2	24,5	7
3.	kultura fizyczna i turystyka	18,5	3	28,6	2
4.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	14,8	4	18,4	9
5.	pomoc społeczna	11,1	5	26,5	3
6.	przeciwdziałanie bezrobociu	11,1	6	26,5	5
7.	polityka prorodzinna	9,3	7	12,2	11
8.	ochrona środowiska	7,4	8	18,4	8
9.	mieszkalnictwo	3,7	9	24,5	6
10.	wspieranie osób niepełnosprawnych	3,7	10	36,7	1
11.	edukacja publiczna	1,9	11	12,2	10
12.	kultura	1,9	12	8,2	13
13.	reintegracja zawodowa i społeczna	1,9	13	10,2	12
14.	system pieczy zastępczej	0,0	14	4,1	14

Pominięto brak danych N=27.
Wyniki nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Uwzględniając miejsce zamieszkania uczestników badań można zauważyć, że respondenci z Adamówki szczególnie oczekiwaliby poszerzenia aktywności CUS Adamówka w zakresie kultury fizycznej i turystyki (ok. 28%) oraz pomocy społecznej (ok. 17%). W przypadku mieszkańców Cieplic w omawianym kontekście wyróżniają się takie obszary jak: wspieranie osób niepełnosprawnych oraz rodzin (po ok. 12%). Respondenci z Dobczy proponują intensyfikację działań przede wszystkim w takich kwestiach jak: wspieranie osób niepełnosprawnych oraz rodzin (po ok. 71%), mieszkalnictwo (ok. 64%), kultura fizyczna, promocja i ochrona zdrowia oraz przeciwdziałanie bezrobociu (po ok. 50%), jak również pomoc społeczna (ok. 43%). Badani mieszkańcy Krasnego postulują zwiększenie oferty głównie w zakresie promocji i ochrony zdrowia oraz przeciwdziałania bezrobociu (po ok. 23%). Natomiast ankietowani mieszkańcy Majdanu Sieniawskiego zwracają uwagę na konieczność poszerzenia działalności podmiotowej placówki pomocowej w zakresie promocji i ochrony zdrowia (ok. 36%) oraz pobudzania aktywności obywatelskiej (ok. 23%) – por. Tabela 5.

Tabela 5. Propozycje poszerzenia działalnosci CUS Adamówka według miejsca zamieszkania respondentów (Dane w %)

Lp.	Propozycje	Adamówka (N=46)	Cieplice (N=25)	Dobcza (N=14)	Krasne (N=13)	Majdan Sieniawski (N=31)
1.	edukacja publiczna	10,9	0,0	14,3	7,7	3,2
2.	kultura	10,9	0,0	7,1	0,0	3,2
3.	kultura fizyczna i turystyka	28,3	4,0	50,0	15,4	9,7
4.	mieszkalnictwo	10,9	0,0	64,3	7,7	0,0
5.	ochrona środowiska	17,4	4,0	28,6	7,7	3,2
6.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	10,9	0,0	35,7	7,7	22,6
7.	polityka prorodzinna	4,3	4,0	21,4	7,7	12,9
8.	pomoc społeczna	17,4	4,0	42,9	7,7	9,7
9.	promocja i ochrona zdrowia	15,2	4,0	50,0	23,1	35,5
10.	przeciwdziałanie bezrobociu	13,0	8,0	50,0	23,1	6,5
11.	reintegracja zawodowa i społeczna	8,7	0,0	7,1	0,0	6,5
12.	system pieczy zastępczej	2,2	0,0	0,0	0,0	3,2
13.	wspieranie osób niepełnosprawnych	15,2	12,0	71,4	15,4	6,5
14.	wspieranie rodziny	15,2	12,0	71,4	15,4	16,1

Pominięto brak danych N=1 (ankieta z Pawłowej).
Wyniki nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Uczestnicy badań posiadający dzieci w wieku od 0 do 3 lat w kontekście poszerzenia oferty CUS Adamówka szczególnie zwracają uwagę na takie działania jak: promocja i ochrona zdrowia oraz wspieranie rodziny (po ok. 46%), jak również pobudzanie aktywności obywatelskiej (ok. 31%) – por. Wykres 22.

Wykres 22. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 0-3 lat (Dane w %, N=13)

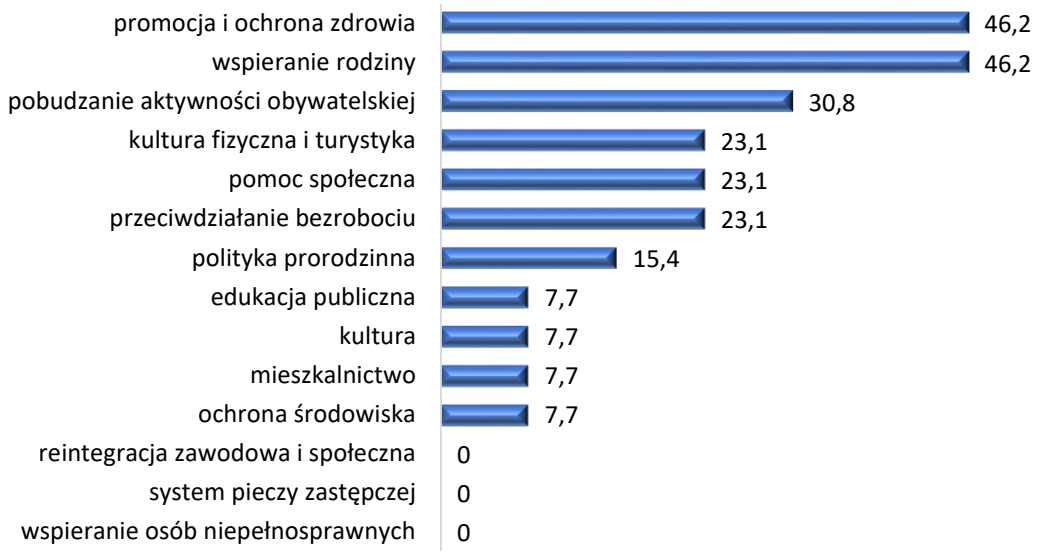

Dane nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Priorytetami według badanych rodziców dzieci w wieku od 4 do 6 lat w odniesieniu do poszerzania oferty CUS Adamówka powinny być głównie takie zagadnienia jak: wspieranie rodziny (ok. 39%), polityka prorodzinna oraz promocja i ochrona zdrowia (po ok. 31%) – por. Wykres 23.

Wykres 23. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 4-6 lat (Dane w %, N=13)

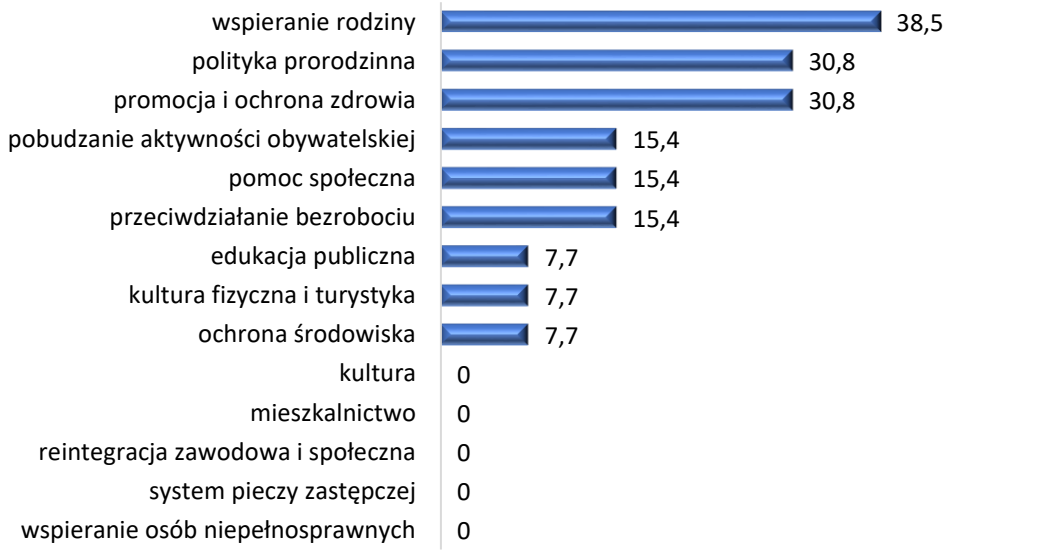

Dane nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Respondenci mający dzieci w wieku od 7 do 14 lat zaproponowali poszerzenie zakresu działalności CUS Adamówka szczególnie w takich kwestiach jak: wspieranie rodziny (ok. 25%), promocja i ochrona zdrowia (ok. 23%), a także pobudzanie aktywności obywatelskiej (ok. 18%) – por. Wykres 24.

Wykres 24. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 7-14 lat (Dane w %, N=40)

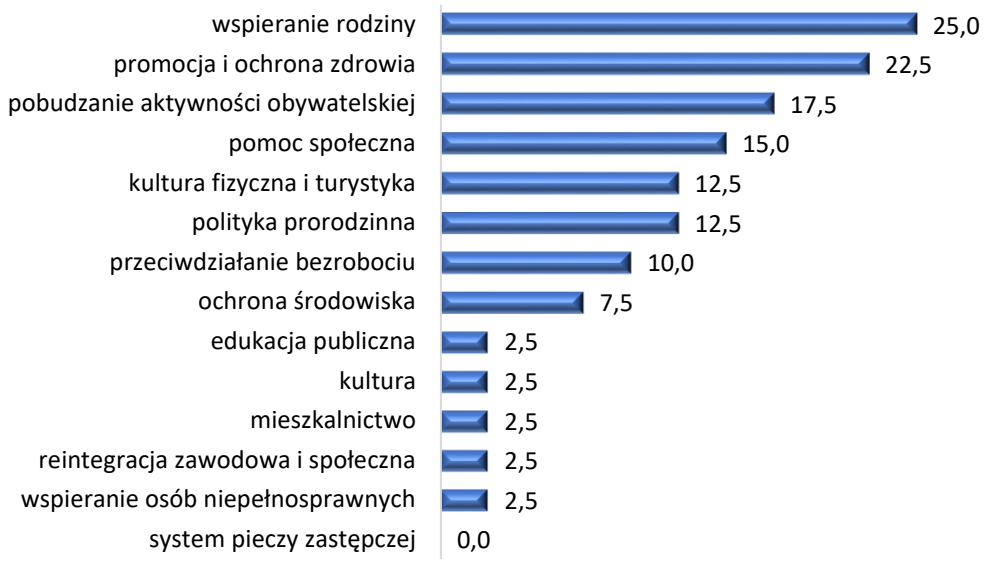

Dane nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

W przypadku uczestników badań, którzy mają dzieci w wieku od 15 do 18 lat postulowano rozszerzenie zakresu działań CUS Adamówka w takich dziedzinach jak: kultura fizyczna i turystyka, ochrona środowiska, promocja i ochrona zdrowia oraz przeciwdziałanie bezrobociu (odpowiednio po ok. 10% – por. Wykres 25.

Wykres 25. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 15-18 lat (Dane w %, N=10)

Dane nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Rodzice osób w wieku od 19 do 25 lat, którzy wzięli udział w badaniach oczekiwaliby, aby CUS Adamówka zintensyfikowało działania w takich obszarach jak: kultura fizyczna i turystyka oraz promocja i ochrona zdrowia (po ok. 23%), jak równie w kwestii przeciwdziałania bezrobociu (ok. 15%) – por. Wykres 26.

Wykres 26. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 19-25 lat (Dane w %, N=13)

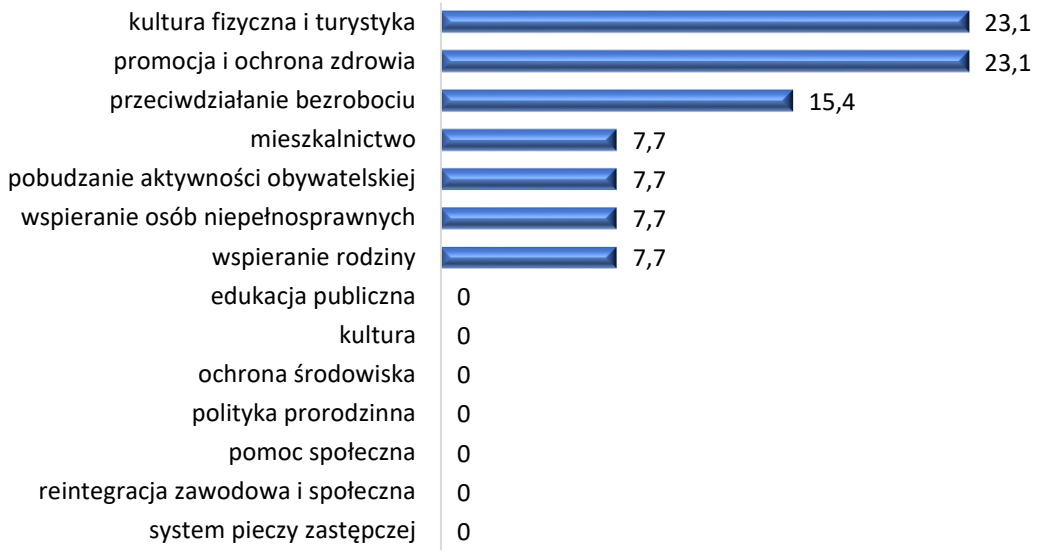

Dane nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Uczestnicy badań, których dzieci są już osobami dorosłymi (w wieku 26 lat i więcej) od CUS Adamówka chcieliby zwiększenia aktywności szczególnie w zakresie takich działań i dziedzin jak: wspieranie osób niepełnosprawnych (ok. 28%), kultura fizyczna (ok. 24%) oraz wspieranie rodziny (ok. 21%) – po. Wykres 27.

Wykres 27. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w wieku 26 lat i więcej (Dane w %, N=68)

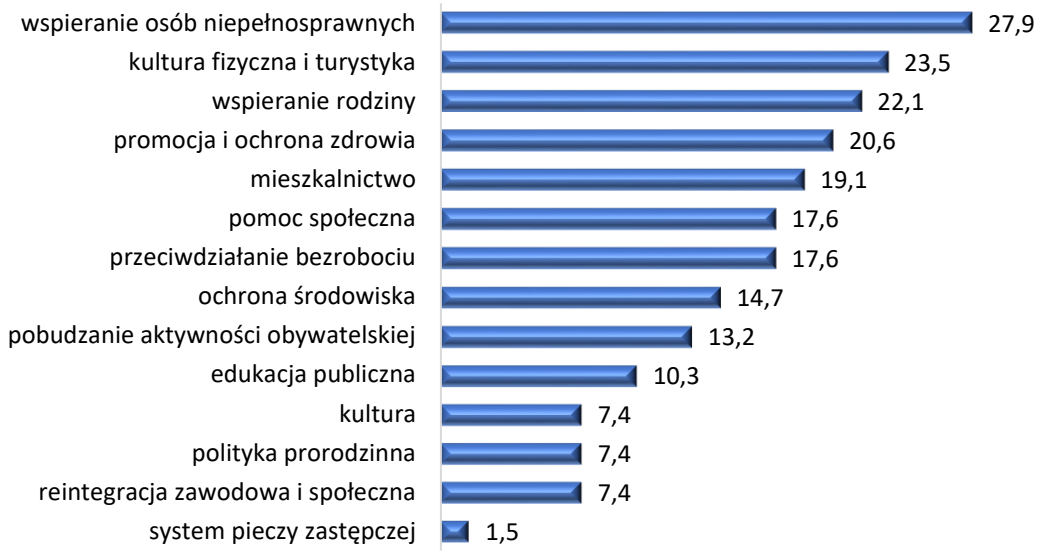

Dane nie sumują się do 100% ponieważ badani mieli możliwość wskazania więcej niż 1 odpowiedzi.
Źródło: badania własne.

Podsumowanie

Monitoring działań CUS Adamówka jako narzędzia zarządzania strategicznego wynika z założeń Planu Wdrażania Usług Społecznych leżącego u podstaw przeobrażenia się ośrodka pomocy społecznej w Centrum Usług Społecznych, a jednocześnie jest przejawem dążenia do zapewnienia jak najlepszego i najefektywniejszego funkcjonowania nowej placówki. W związku z tym podjęto zabiegi o cechach ewaluacji i diagnozy, co oznacza że skonfrontowane zostały plany działalności omawianego tu podmiotu wsparcia z rzeczywistymi przejawami jego funkcjonowania, a także uwzględniono kwestię odbioru (postrzegania) tychże działań przez ich adresatów. Uczestników badań ankietowych poproszono również o sugestie dotyczące modyfikacji lub poszerzenia katalogu usług społecznych, tak aby były one jak najbardziej dopasowane do rzeczywistych potrzeb społeczności Gminy Adamówka.

Biorąc pod uwagę powyższe należy podkreślić, że Centrum Usług Społecznych w Adamówce w ramach działalności zespołu do spraw organizowania usług społecznych udzielił wsparcia w ramach Indywidualnych Planów Usług Społecznych (IPUS) 151 osobom. Placówka realizowała wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia składające się na *Pakiet usług pomocy i integracji społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych+* (w zakres których wchodziły usługi asystenta osoby starszej lub niepełnosprawnej, opieka wytchnieniowa oraz prowadzenie trzech Klubów Seniora) oraz te działania, które zawierał *Pakiet usług pomocy i integracji społecznej dla rodzin z dziećmi,* a który wiązał się z działalnością trzech Placówek Wsparcia Dziennego i organizacją szeregu różnorodnych zajęć i terapii skierowanych do dzieci i młodzieży (tj. kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, pedagogiczne oraz psychologiczne). Ponadto w omawianym czasie na rzecz CUS Adamówka specjalistyczne działania podjęły dwa podmioty należące do sfery NGO (Stowarzyszenie „In Progres" oraz Caritas Archidiecezji Przemyskiej). Ponadto szereg aktywności o charakterze partnerskim realizowano we współpracy z Podkarpackim Bankiem Żywności, Adamowską Spółdzielnią Socjalną „AS", a także Kołami Gospodyń Wiejskich i oddziałami Ochotniczych Straż Pożarnych. W 2021 r. opracowano i monitorowano także 126 indywidualnych planów usług społecznych oraz podjęto intensywne działania z zakresu organizacji społeczności lokalnych.

Istotnym elementem działań monitorujących funkcjonowanie CUS Adamówka było skonfrontowanie zabiegów podejmowanych przez tę placówkę z odbiorem poszczególnych form tej aktywności wśród odbiorców, do których są skierowane wymienione wyżej przedsięwzięcia. Uzyskane wyniki badań jednoznacznie wskazują, że wraz z powstaniem CUS Adamówka w opinii respondentów zwiększyła się dostępność usług społecznych (ok. 86%). Badani klienci CUS Adamówka w zdecydowanej większości wyrazili zadowolenie z jakości świadczonych usług (ok. 87%), umiejętności organizacyjnych pracowników tej placówki (ok. 78%) oraz terminowości świadczonych usług (ok. 79%). Bardzo dobre opinie zostały także wyrażone w kontekście cech osób wykonujących usługi społeczne, ich zaangażowanie w wykonywaną pracę, rzetelność w odniesieniu do wykonywanych czynności zawodowych oraz ich wiedzę i umiejętności (we wszystkich tych aspektach bardzo dobre oceny oscylowały w okolicach 70%, a uwzględnienie dodatkowo odpowiedzi wskazujących na ich dobrą ocenę dawało wyniki w granicach 95-97%). Ponadto zdecydowana większość badanych uznała, że procedura kwalifikacji do usług społecznych realizowanych przez CUS Adamówka jest zrozumiała (80%). Co więcej, w zdecydowanej większości przyznano też, iż oferta omawianej placówki w zakresie wsparcia jest dopasowana do potrzeb mieszkańców Gminy Adamówka. Brano tu pod uwagę takie formy działalności jak kluby seniora (ok. 86% odpowiedzi świadczących o dopasowaniu oferty do potrzeb), placówki wsparcia dziennego (ok. 86%), asystent osoby starszej lub niepełnosprawnej (ok. 84%), a także organizowanie i pobudzanie aktywności społeczności lokalnej (ok. 77%).

Natomiast wśród propozycji dotyczących poszerzenia oferty pomocowej CUS Adamówka gremialnie poparto takie jak indywidualne wsparcie specjalistyczne, tj. psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne (ok. 84%), działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (ok. 80%), opieka nad dziećmi do lat 3 (ok. 79%) oraz klub młodzieżowy (ok.78%). Ponadto wyrażono zapotrzebowanie na rozwijanie działań m.in. z zakresu promocji i ochrony zdrowia, wsparcia rodziny, kultury fizycznej i turystyki. Wszystkie te postulaty w ramach istniejących możliwości znajdą swoje odzwierciedlenie w zabiegach podejmowanych przez pracowników CUS Adamówka, które to działania będą miały na celu utworzenie najlepszej i jak najbardziej dopasowanej do rzeczywistych potrzeb oferty usług społecznych.

Podsumowując powyższe informacje należy stwierdzić, że CUS Adamówka z powodzeniem realizuje zadania do jakich zostało powołane, co znajduje swój wyraz w tzw. twardych danych, a także w opiniach badanych odbiorców usług społecznych omawianej placówki. Przekształcenie GOPS w Adamówce w CUS Adamówka nie tylko było więc zasadne z uwagi na poszerzenie zakresu działalności pomocowej oraz integracyjnej, ale zdecydowanie okazało się też przedsięwzięciem, które osiągnęło bardzo dobre rezultaty.

Spis tabel, wykresów i zestawień

Tabela 1. Liczba i wymiar usług zrealizowanych od 01.07.2021 r. do 30.06.2022 r. przez CUS Adamówka w ramach *Pakietu usług pomocy i integracji społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych+* 8
Tabela 2. Liczba i wymiar usług zrealizowanych 01.10.2021 r. do 30.06.2022 r. przez CUS Adamówka w ramach *Pakietu usług pomocy i integracji społecznej dla rodzin z dziećmi* 8
Tabela 3. Propozycje poszerzenia działalnosci CUS Adamówka wg płci respodnentów (Dane w %) 22
Tabela 4. Propozycje poszerzenia działalnosci CUS Adamówka według wieku (statustu społ.-zawodowego) 23
Tabela 5. Propozycje poszerzenia działalnosci CUS Adamówka według miejsca zamieszkania respondentów (Dane w %) 23

Wykres 1. Liczba osób korzystających z usług społecznych na podstawie decyzji w latach 2015-2021 (GOPS / CUS Adamówka) 4
Wykres 2. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2015-21 (GOPS / CUS Adamówka) 5
Wykres 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2016-21 (GOPS / CUS Adamówka) 5
Wykres 4. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2016-21 (GOPS / CUS Adamówka) 6
Wykres 5. Realizacja badań PAPI w poszczególnych dniach maja 2022 r. (Dane w %, N=108) 12
Wykres 6. Struktura próby badawczej pod względem miejsca zamieszkania (Dane w %, N=130) 13
Wykres 7. Struktura próby badawczej według płci (Dane w %, N=129)* 13
Wykres 8. Struktura próby badawczej pod względem wykształcenia (Dane w %, N=125)* 14
Wykres 9. Struktura próby badawczej ze względu na status społeczno-zawodowy (Dane w %, N=126)* 14
Wykres 10. Struktura próby badawczej ze względu stan cywilny (Dane w %, N=126)* 15
Wykres 11. Struktura próby badawczej pod względem posiadania dzieci (Dane w %, N=130) 15
Wykres 12. Wiek dzieci posiadanych przez uczestników badań (Dane w %, N=114)* 16
Wykres 13. Struktura próby badawczej pod względem korzystania z usług CUS Adamówka (Dane w %, N=130) 16
Wykres 14. Kategorie usług CUS Adamówka wybieranych przez uczestników badań (Dane w %, N=113)* 17
Wykres 15. Zwiększenie się dostępności usług społecznych wraz z powstaniem CUS Adamówka w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=130) 17
Wykres 16. Zadowolenie z jakości i terminowości świadczonych usług oraz umiejętności organizacyjnych pracowników CUS Adamówka w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=113)* 18
Wykres 17. Cechy osobowościowe, zaangażowanie, rzetelność oraz wiedza i umiejętności współpracowników CUS Adamówka w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=113)* 18
Wykres 18. Klarowność procedur związnych z kwalifikowaniem do usług społecznych w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=130) 19
Wykres 19. Dopasowanie oferty CUS Adamówka do potrzeb mieszkańców Gminy Adamówka w opinii respondentów (Dane w %, N=130) 19
Wykres 20. Obszary wsparcia wymagające poszerzenia w ramach działań CUS Adamówka w opinii badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=130) 20
Wykres 21. Zapotrzebowanie na usługi społeczne z perspektywy badanych mieszkańców Gminy Adamówka (Dane w %, N=130) 21
Wykres 22. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 0-3 lat (Dane w %, N=13) 24
Wykres 23. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 4-6 lat (Dane w %, N=13) 24
Wykres 24. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 7-14 lat (Dane w %, N=40) 25
Wykres 25. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 15-18 lat (Dane w %, N=10) 25
Wykres 26. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w przedziale wiekowym 19-25 lat (Dane w %, N=13) 26
Wykres 27. Propozycje rozszerzenia zakresu działań CUS Adamówka ze strony respondentów posiadających dziecko w wieku 26 lat i więcej (Dane w %, N=68) 26

Zestawienie 1. Korelaty oczekiwań dotyczących kwestii kultury fizycznej jako oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 31
Zestawienie 2. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu pobudzania aktywności obywatelskiej jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 31
Zestawienie 3. Korelaty oczekiwań dotyczących wspierania osób niepełnosprawnych jako świadczenia oferowanego przez CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 31
Zestawienie 4. Korelaty oczekiwań dotyczących kwestii mieszkalnictwa jako oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 32
Zestawienie 5. Korelaty oczekiwań dotyczących sfery kultury jako oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 32
Zestawienie 6. Korelaty oczekiwań dotyczących edukacji publicznej jako elementu oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 32
Zestawienie 7. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu promocji i ochrony zdrowia jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 33
Zestawienie 8. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu przeciwdziałania bezrobociu jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 33
Zestawienie 9. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu ochrony środowiska jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 33
Zestawienie 10. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 34
Zestawienie 11. Korelaty oczekiwań dotyczących systemu pieczy zastępczej jako elementu oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 34
Zestawienie 12. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu wspierania rodziny jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 34
Zestawienie 13. Korelaty oczekiwań dotyczących polityki prorodzinnej jako elementu oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 35
Zestawienie 14. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu pomocy społecznej jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona) 35

Aneks

Zestawienia

Zestawienie 1. Korelaty oczekiwań dotyczących kwestii kultury fizycznej jako oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	kultura fizyczna i turystyka
1.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,523**
2.	kultura	,477**
3.	promocja i ochrona zdrowia	,379**
4.	mieszkalnictwo	,361**
5.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,357**
6.	przeciwdziałanie bezrobociu	,320**
7.	reintegracja zawodowa i społeczna	,307**
8.	ochrona środowiska	,301**
9.	wspieranie rodziny	,265**
10.	pomoc społeczna	,229**

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie).

Źródło: badania własne.

Zestawienie 2. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu pobudzania aktywności obywatelskiej jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	pobudzanie aktywności obywatelskiej
1.	kultura fizyczna i turystyka	,523**
2.	kultura	,496**
3.	promocja i ochrona zdrowia	,481**
4.	mieszkalnictwo	,413**
5.	przeciwdziałanie bezrobociu	,385**
6.	wspieranie rodziny	,344**
7.	reintegracja zawodowa i społeczna	,299**
8.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,268**
9.	pomoc społeczna	,212*
10.	polityka prorodzinna	,198*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).

Źródło: badania własne.

Zestawienie 3. Korelaty oczekiwań dotyczących wspierania osób niepełnosprawnych jako świadczenia oferowanego przez CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	wspieranie osób niepełnosprawnych
1.	mieszkalnictwo	,511**
2.	przeciwdziałanie bezrobociu	,402**
3.	kultura fizyczna i turystyka	,357**
4.	wspieranie rodziny	,343**
5.	edukacja publiczna	,339**
6.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,268**
7.	system pieczy zastępczej	,263**
8.	kultura	,238**
9.	ochrona środowiska	,200*
10.	pomoc społeczna	,196*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 4. Korelaty oczekiwań dotyczących kwestii mieszkalnictwa jako oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	mieszkalnictwo
1.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,511**
2.	przeciwdziałanie bezrobociu	,447**
3.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,413**
4.	edukacja publiczna	,376**
5.	kultura fizyczna i turystyka	,361**
6.	wspieranie rodziny	,349**
7.	pomoc społeczna	,260**
8.	ochrona środowiska	,246**
9.	polityka prorodzinna	,236**
10.	kultura	,234**
11.	reintegracja zawodowa i społeczna	,234**

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 5. Korelaty oczekiwań dotyczących sfery kultury jako oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	kultura
1.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,496**
2.	kultura fizyczna i turystyka	,477**
3.	reintegracja zawodowa i społeczna	,396**
4.	promocja i ochrona zdrowia	,281**
5.	przeciwdziałanie bezrobociu	,276**
6.	system pieczy zastępczej	,247**
7.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,238**
8.	mieszkalnictwo	,234**
9.	ochrona środowiska	,234**
10.	edukacja publiczna	,203*
11.	pomoc społeczna	,191*
12.	polityka prorodzinna	,172*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 6. Korelaty oczekiwań dotyczących edukacji publicznej jako elementu oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	edukacja publiczna
1.	system pieczy zastępczej	,458**
2.	mieszkalnictwo	,376**
3.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,339**
4.	ochrona środowiska	,281**
5.	polityka prorodzinna	,244**
6.	wspieranie rodziny	,234**
7.	promocja i ochrona zdrowia	,218*
8.	kultura	,203*
9.	reintegracja zawodowa i społeczna	,203*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 7. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu promocji i ochrony zdrowia jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	promocja i ochrona zdrowia
1.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,481**
2.	wspieranie rodziny	,409**
3.	kultura fizyczna i turystyka	,379**
4.	przeciwdziałanie bezrobociu	,284**
5.	kultura	,281**
6.	pomoc społeczna	,249**
7.	polityka prorodzinna	,235**
8.	edukacja publiczna	,218*
9.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,174*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 8. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu przeciwdziałania bezrobociu jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	przeciwdziałanie bezrobociu
1.	mieszkalnictwo	,447**
2.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,402**
3.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,385**
4.	kultura fizyczna i turystyka	,320**
5.	wspieranie rodziny	,307**
6.	promocja i ochrona zdrowia	,284**
7.	kultura	,276**
8.	pomoc społeczna	,246**
9.	edukacja publiczna	,220*
10.	reintegracja zawodowa i społeczna	,182*
11.	ochrona środowiska	,180*
12.	polityka prorodzinna	,177*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 9. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu ochrony środowiska jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	ochrona środowiska
1.	reintegracja zawodowa i społeczna	,447**
2.	system pieczy zastępczej	,346**
3.	kultura fizyczna i turystyka	,301**
4.	edukacja publiczna	,281**
5.	mieszkalnictwo	,246**
6.	kultura	,234**
7.	wspieranie rodziny	,231**
8.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,200*
9.	pomoc społeczna	,191*
10.	przeciwdziałanie bezrobociu	,180*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 10. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	reintegracja zawodowa i społeczna
1.	ochrona środowiska	,447**
2.	kultura	,396**
3.	kultura fizyczna i turystyka	,307**
4.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,299**
5.	pomoc społeczna	,287**
6.	system pieczy zastępczej	,247**
7.	mieszkalnictwo	,234**
8.	edukacja publiczna	,203*
9.	przeciwdziałanie bezrobociu	,182*
10.	polityka prorodzinna	,172*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 11. Korelaty oczekiwań dotyczących systemu pieczy zastępczej jako elementu oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	system pieczy zastępczej
1.	edukacja publiczna	,458**
2.	ochrona środowiska	,346**
3.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,263**
4.	kultura	,247**
5.	reintegracja zawodowa i społeczna	,247**
6.	wspieranie rodziny	,244**
7.	polityka prorodzinna	,187*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 12. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu wspierania rodziny jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	wspieranie rodziny
1.	promocja i ochrona zdrowia	,409**
2.	mieszkalnictwo	,349**
3.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,343**
4.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,344**
5.	wspieranie rodziny	,321**
6.	przeciwdziałanie bezrobociu	,307**
7.	kultura fizyczna i turystyka	,265**
8.	system pieczy zastępczej	,244**
9.	edukacja publiczna	,234**
10.	ochrona środowiska	,231**
11.	pomoc społeczna	,218*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 13. Korelaty oczekiwań dotyczących polityki prorodzinnej jako elementu oferty w katalogu świadczeń CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	polityka prorodzinna
1.	wspieranie rodziny	,321**
2.	edukacja publiczna	,244**
3.	mieszkalnictwo	,236**
4.	promocja i ochrona zdrowia	,235**
5.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,198*
6.	system pieczy zastępczej	,187*
7.	pomoc społeczna	,187*
8.	kultura	,172*
9.	reintegracja zawodowa i społeczna	,172*
10.	przeciwdziałanie bezrobociu	,177*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Zestawienie 14. Korelaty oczekiwań dotyczących działań z zakresu pomocy społecznej jako przejawu aktywności CUS Adamówka (korelacja Pearsona)

Lp.	Kategorie oczekiwań wobec CUS – korelaty	pomoc społeczna
1.	reintegracja zawodowa i społeczna	,287**
2.	mieszkalnictwo	,260**
3.	promocja i ochrona zdrowia	,249**
4.	przeciwdziałanie bezrobociu	,246**
5.	kultura fizyczna i turystyka	,229**
6.	wspieranie rodziny	,218*
7.	pobudzanie aktywności obywatelskiej	,212*
8.	wspieranie osób niepełnosprawnych	,196*
9.	kultura	,191*
10.	ochrona środowiska	,191*
11.	polityka prorodzinna	,187*

**. Korelacja istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie); *. Korelacja istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie).
Źródło: badania własne.

Narzędzie badawcze

Dane kodowe ankiety							
Uwaga! Wypełnia ankieter	Data realizacji ankiety						
	Imię i nazwisko ankietera						
	Miejsce realizacji	1) Adamówka	2) Cieplice	3) Dobcza	4) Krasne	5) Majdan S.	6) Pawłowa
Uwaga! Wypełnia koder	Numer kodowy ankiety						

Szanowny Panie, Szanowna Pani

Zwracam się do Pana(-i) z prośbą o wzięcie udziału w badaniach dotyczących opinii na temat funkcjonowania ***Centrum Usług Społecznych w Adamówce (CUS Adamówka)****. Badania te wynikają z dążenia do jak najlepszego dopasowania oferty CUS do potrzeb mieszkańców Gminy Adamówka, dlatego też są one realizowane na zlecenie właśnie tej instytucji.*

Bardzo proszę o potraktowanie niniejszej ankiety jako okazji do wyrażenia własnego poglądu. Ankieta jest ***anonimowa*** *a uzyskane na jej podstawie wyniki będą prezentowane wyłącznie w postaci zbiorczych zestawień statystycznych. Uprzejmie proszę o udzielanie szczerych odpowiedzi, gdyż tylko takie mają wartość poznawczą.*

W imieniu zespołu badawczego
dr Wojciech Broszkiewicz

Pyt. 1 Czy Pana(-i) zdaniem wraz z przekształceniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Adamówce w Centrum Usług Społecznych w Adamówce zwiększyła się dostępność usług społecznych? *Proszę wybrać jedną odpowiedź.*

1) zdecydowanie tak
2) raczej tak
3) trudno powiedzieć
4) raczej nie
5) zdecydowanie nie

Pyt. 2 Z jakich Pan(-i) korzysta usług świadczonych przez CUS Adamówka? *Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.*

1) asystent osoby starszej / niepełnosprawnej, opieka wytchnieniowa
2) klub seniora wraz z działaniami towarzyszącymi
3) placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczo-specjalistycznej
4) przedsięwzięcia realizowane przez organizatora społeczności lokalnej
5) inne, *jakie?* .....
.....
.....
6) nie korzystam z powyższych usług, *proszę przejść do Pyt. 5.*

Pyt. 3 Czy jest Pan(-i) zadowolony z wymienionych niżej kwestii dotyczących usług świadczonych przez CUS Adamówka? *Proszę o udzielenie (zaznaczenie) odpowiedzi dotyczących wszystkich wymienionych niżej zagadnień.*

Lp.	Przedmiot oceny	1) zdecydowanie tak	2) raczej tak	3) trudno powiedzieć	4) raczej nie	5) zdecydowanie nie
1)	jakość świadczonych usług	1	2	3	4	5
2)	terminowość świadczonych usług	1	2	3	4	5
3)	umiejętności organizacyjne pracowników CUS	1	2	3	4	5

1 z 4

Pyt. 4 Jaka jest Pana(-i) opinia na temat poszczególnych aspektów dotyczących pracy wykonywanej przez osoby świadczące usługi społeczne na zlecenie CUS Adamówka? *Proszę o udzielenie (zaznaczenie) odpowiedzi dotyczących wszystkich wymienionych niżej zagadnień.*

Lp.	Przedmiot oceny	1) bardzo dobra	2) raczej dobra	3) trudno powiedzieć	4) raczej zła	5) bardzo zła
1)	cechy osób wykonujących usługi (empatia, komunikatywność, otwartość, życzliwość)	1	2	3	4	5
2)	rzetelność w odniesieniu do wykonywanych czynności zawodowych	1	2	3	4	5
3)	wiedza i umiejętności	1	2	3	4	5
4)	zaangażowanie w wykonywaną pracę	1	2	3	4	5

Pyt. 5 Czy Pana(-i) zdaniem procedury związane z kwalifikowaniem do usług społecznych są zrozumiałe?

1) zdecydowanie tak
2) raczej tak
3) trudno powiedzieć
} *proszę przejść do Pyt. 7*
4) raczej nie
5) zdecydowanie nie

Pyt. 6 Jeśli w Pana(-i) opinii wspomniane procedury nie są zrozumiałe, to co należałoby w tej kwestii poprawić?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pyt. 7 Czy Pana(-i) zdaniem wymienione poniżej usługi świadczone przez CUS Adamówka odpowiadają potrzebom mieszkańców Gminy? *Proszę o udzielenie odpowiedzi dotyczących wszystkich wymienionych niżej zagadnień.*

Lp.	Przedmiot oceny	1) zdecydowanie tak	2) raczej tak	3) trudno powiedzieć	4) raczej nie	5) zdecydowanie nie
1)	asystent osoby starszej / niepełnosprawnej, opieka wytchnieniowa	1	2	3	4	5
2)	kluby seniora wraz z działaniami towarzyszącymi	1	2	3	4	5
3)	organizowanie i pobudzanie aktywności społeczności lokalnej realizowane przez organizatora społeczności lokalnej	1	2	3	4	5
4)	placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczo-specjalistycznej	1	2	3	4	5

Pyt. 8 Czy Pana(-i) zdaniem istnieje potrzeba poszerzenia oferty CUS Adamówka o wymienione poniżej usługi?
Proszę o udzielenie odpowiedzi dotyczących wszystkich wymienionych niżej zagadnień.

Lp.	Przedmiot oceny	1) zdecydowanie tak	2) raczej tak	3) trudno powiedzieć	4) raczej nie	5) zdecydowanie nie
1)	indywidualne wsparcie specjalistyczne, w tym m.in.: psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne	1	2	3	4	5
2)	działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (kursy, szkolenia, doradztwo zawodowe)	1	2	3	4	5
3)	opieka nad dziećmi do lat 3 (m.in. klub dziecięcy)	1	2	3	4	5
4)	klub młodzieżowy	1	2	3	4	5

Pyt. 9 Czy według Pana(-i) są jakieś inne usługi społeczne, na które jest zapotrzebowanie wśród mieszkańców Gminy Adamówka? *Można wybrać więcej niż 1 odpowiedź.*

1) edukacja publiczna
2) kultura
3) kultura fizyczna i turystyka
4) mieszkalnictwo
5) ochrony środowiska
6) pobudzanie aktywności obywatelskiej
7) polityka prorodzinna
8) pomoc społeczna
9) promocja i ochrona zdrowia
10) przeciwdziałanie bezrobociu
11) reintegracja zawodowa i społeczna
12) system pieczy zastępczej
13) wspieranie osób niepełnosprawnych
14) wspieranie rodziny
15 inne, jakie?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Na zakończenie proszę o udzielenie kilku informacji o sobie.

M1. Płeć

1) kobieta
2) mężczyzna

M2. Wiek (*proszę wpisać liczbę ukończonych lat*) .....

M3. Wykształcenie

1) podstawowe
2) gimnazjalne
3) zawodowe
4) średnie
5) wyższe

M4. Sytuacja zawodowa

1) osoba pracująca, w tym w gospodarstwie rolnym
2) osoba przebywająca na urlopie macierzyńskim / tacierzyńskim lub wychowawczym
3) osoba bezrobotna
4) renta
5) emerytura
6) inne, *jakie?* .....

M5. Stan cywilny
1) wolny(-a)
2) żonaty/zamężna
3) rozwiedziony(-a)
4) wdowiec/wdowa
5) inne, *jakie?* .....

M6. Czy Pan(-i) ma dzieci?
1) tak, *proszę przejść do pytania M7.*
2) nie, *koniec ankiety*

M7. W jakim wieku są Pana(-i) dzieci? *Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.*
1) 0-3
2) 4-6
3) 7-14
4) 15-18
5) 19-25
6) 26 lat i więcej

Czy ma Pan(-i) jakieś uwagi dotyczące tematyki niniejszej ankiety? Czy Pana(-i) zdaniem jakieś ważne zagadnienia nie zostały w niej poruszone?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dziękuję za czas poświęcony na wypełnienie tej ankiety.